

De Toffe Pianist

Pianomethode voor kinderen van 8 tot 12 jaar

Deel 3

Mathieu Daniël Polak

De Toffe Pianist deel 3
Pianomethode voor kinderen van 8 tot 12 jaar
Copyright © 2025 Mathieu Daniël Polak

Inhoud

Voor de docent

Voor de leerling

Warming Up	1
Pianoles 21	3
Maak een letter van muziek	6
Pianoles 22	7
De vlag van de koning	10
Pianoles 23	11
Een lied uit het Verre Oosten	14
Pianoles 24	15
Woorden	16
Noem het Beestje bij de naam	17
De Trein	18
Pianoles 25	19
Een lied uit de woestijn	22
Pianoles 26	23
Noem het Beestje bij de naam	25
Pianoles 27	27
Wat is een piano?	30
Pianoles 28	31
Woordzoeker	32
Pianoles 29	35
Pianoles 30	37
Pianoles 31	39
Pianoles 32	43
Pianoles 33	47
De Rekenmachine	49
Pianoles 34	51
Pianoles 35	53
Kennisquiz	55
Luisterdictee	57

Diploma

Over De Toffe Pianist deel 3

Voor de docent

De Toffe Pianist Deel 3 bouwt voort op de muzikale basis die in de eerste twee delen is gelegd. De leerling ontwikkelt zich verder in techniek, muzikaliteit, ritmegevoel en creativiteit.

Dynamiek en expressie

In dit boek wordt het dynamisch palet van de leerling aanzienlijk uitgebreid.

- De leerling leert spelen van pp (heel zacht) tot en met ff (extra sterk).
- De leerling past crescendo en decrescendo toe om muzikale lijnen vorm te geven.
- Er wordt aandacht besteed aan accenten en het herkennen van expressieve tekens in de muziek.

Maat & Ritme

Het ritmisch vocabulaire wordt verder verdiept en verbreed.

- De leerling leert alle notenwaarden van zestiende noot tot en met hele noot.
- Ook de bijbehorende rusten komen aan bod.
- De 6/8 maat wordt behandeld.

Akkoorden en harmonisch inzicht

De leerling maakt kennis met een bredere harmonische wereld.

- Drieklanken in grondligging én omkeringen komen aan bod.
- Kennismaking met het Dominant-Septiem akkoord.
- De leerling leert akkoorden herkennen in stukken en toepassen in eigen spel.

Improvisatie en creativiteit

Creativiteit blijft een belangrijk onderdeel van de methode.

- De leerling wordt aangemoedigd om eigen melodieën te maken.
- De leerling ontdekt klankkleuren, toonladders en eenvoudige improvisatievormen.
- Spelelementen als een woordzoeker en van noten woorden maken.

Na dit deel wordt de leerling uitgenodigd om verder te gaan met *De Toffe Componist Deel 1*. In dat boek is het vertrekpunt het kunnen spelen van een lied, en het doel om van dat lied een eigen compositie te maken.

Voor de leerling

Wat leuk dat je aan De Toffe Pianist Deel 3 begint! In dit boek ga je weer een heleboel nieuwe dingen ontdekken. Je vingers worden sterker, je oren worden slimmer, en je muziek wordt steeds mooier.

Wat ga je allemaal leren?

Nieuwe klanken en dynamiek

In dit boek leer je hoe je muziek nog spannender kunt maken. Je gaat spelen van heel zacht (pp) tot supersterk (ff). Je ontdekt hoe je muziek kunt laten groeien (crescendo) of juist zachter kunt laten verdwijnen (decrescendo). Zo kun je je muziek laten klinken alsof het een verhaal vertelt.

Akkoorden en omkeringen

Je leert akkoorden niet alleen in de gewone vorm, maar ook in omkeringen. Dat betekent dat je dezelfde tonen op een andere volgorde speelt. Zo kun je straks akkoorden veel makkelijker achter elkaar spelen — net als echte pianisten dat doen.

Zelf muziek maken

In dit boek mag je ook zelf melodieën bedenken. Soms teken je eerst iets, of kies je een letter, of verzin je een verhaal — en daarna maak je er muziek van. Je ontdekt dat jij zelf ook een componist kunt zijn.

Stukken die steeds mooier worden

Je speelt muziek uit allerlei landen, vrolijke liedjes, rustige melodieën, bekende klassiekers en zelfs muziek die een beetje spannend klinkt. Je gaat merken dat je steeds meer kunt — en dat het steeds leuker wordt.

Waar werk je naartoe?

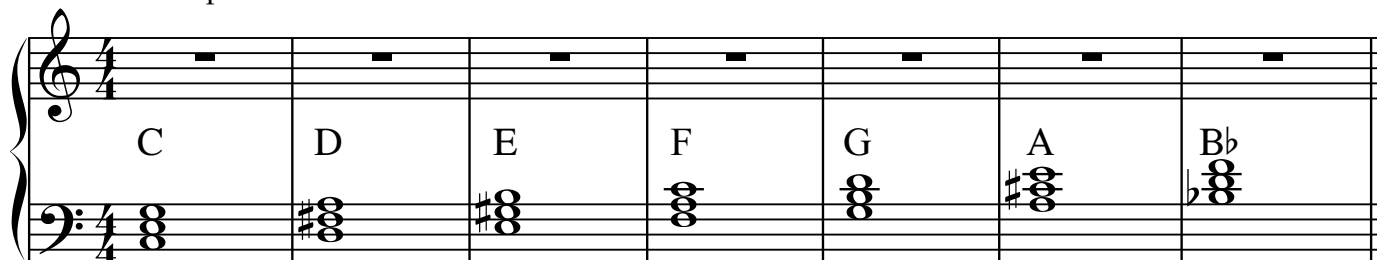
Aan het einde van dit boek kun jij:

- melodieën spelen met akkoorden erbij
- ritmes lezen die eerst nog moeilijk leken
- zelf kleine stukjes muziek verzinnen

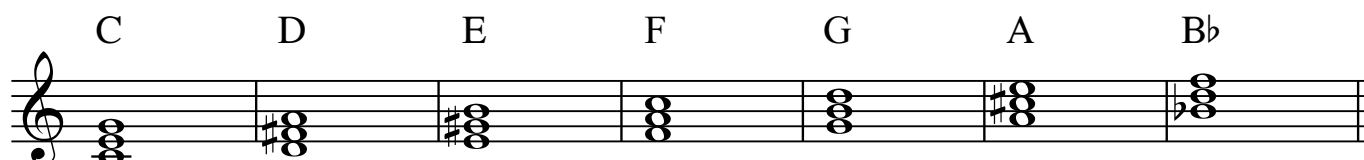
En dan... ben je klaar voor het volgende avontuur: De Toffe Componist Deel 1, waarin je leert hoe je van een liedje je eigen compositie maakt. Daarin word jij de baas over de muziek!

Warming Up

Speel deze akkoorden met de linkerhand:

Speel deze akkoorden met rechterhand:

Speel deze gebroken akkoorden met de linkerhand:

Speel deze gebroken akkoorden met de rechterhand:

Hoeveel toetsen passen er tussen de noot van de pink en de middelvinger? Tel ze maar!
En hoeveel toetsen passen er tussen de middelvinger en de duim?

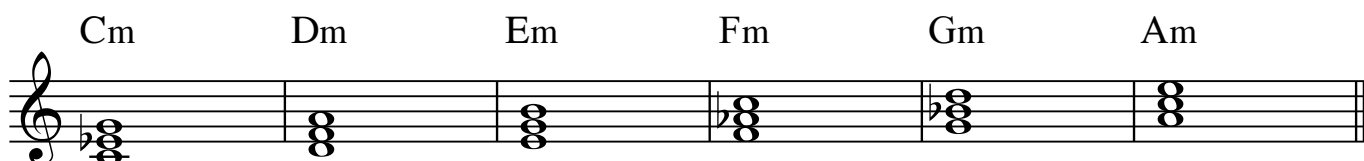

Warming Up

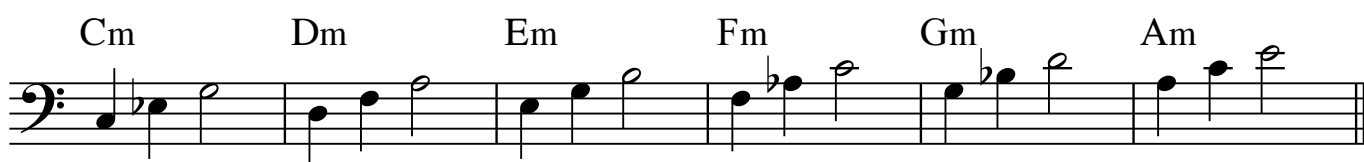
Speel deze akkoorden met de linkerhand:

Speel deze akkoorden met rechterhand:

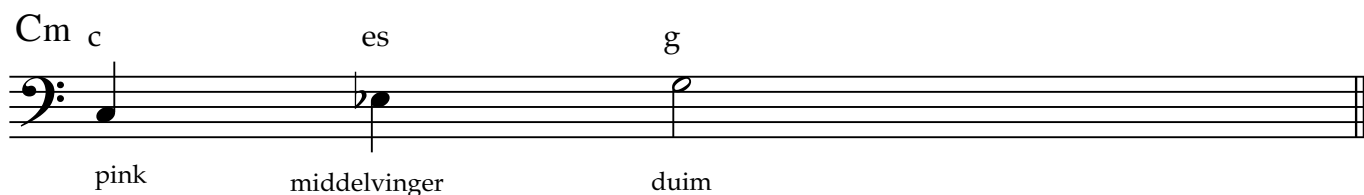
Speel deze gebroken akkoorden met de linkerhand:

Speel deze gebroken akkoorden met de rechterhand:

Hoeveel toetsen passen er tussen de noot van de pink en de middelvinger? Tel ze maar!
En hoeveel toetsen passen er tussen de middelvinger en de duim?

Pianoles 21

G - positie

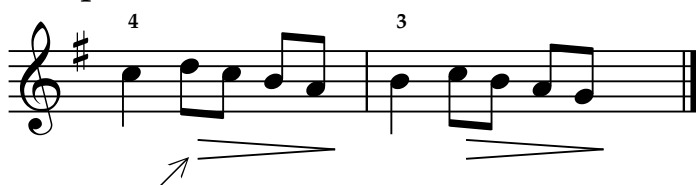

C - positie

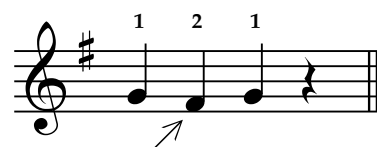

Dit teken heet crescendo en ziet eruit als een haarpin die open gaat.
De muziek wordt dan stapje voor stapje sterker.

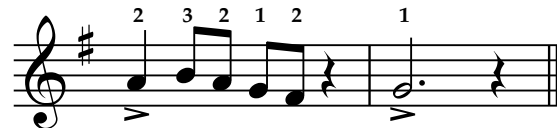
G - positie

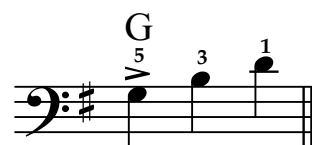
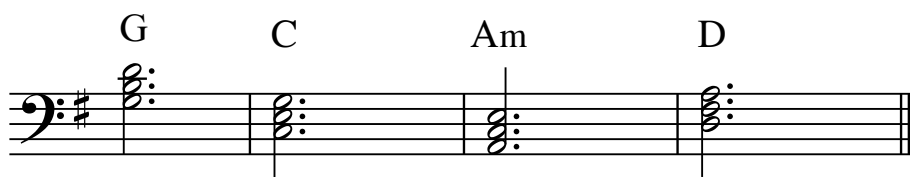
Dit teken heet decrescendo en ziet eruit als een haarpin die dicht gaat. De muziek wordt dan stapje voor stapje zachter

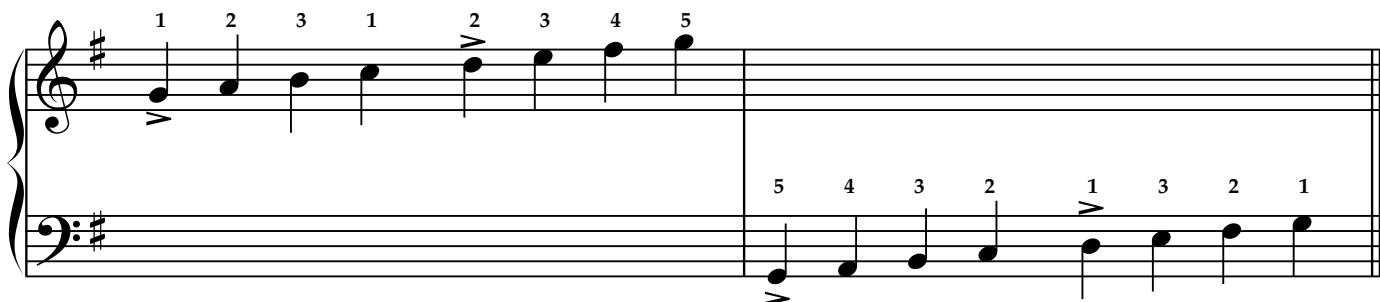
het overzetten van
de tweede vinger

Dit kleine tekenetje heet accent en
betekent dat je die toon extra sterk speelt

Toonladder van G

Menuet

Christian Petzold

First staff of music. Key signature: one sharp (F#). Time signature: 3/4. Chord symbols: G (5) and C (3). Fingerings: 1, 3, 1. Dynamics: *mp*. Articulation: *legato*. Performance markings include a crescendo and a decrescendo.

Second staff of music. Chord symbols: G (5), Am (4), and G (3). Fingerings: 1, 4, 3. Dynamics: *mf*. Performance markings include a decrescendo and a crescendo.

Third staff of music. Chord symbols: D (2), G (1), D (3), and G (5). Fingerings: 2, 1, 2, 3, 1, 2. Dynamics: *mp*. Performance markings include a decrescendo and a crescendo.

Fourth staff of music. Chord symbols: C (3) and G. Fingerings: 5, 3, 1, 1. Performance markings include a decrescendo and a crescendo.

Fifth staff of music. Chord symbols: Am (4), G (3), D (2), and G (1). Fingerings: 4, 3, 2, 3, 2, 1, 2, 1. Performance markings include a decrescendo and a crescendo.

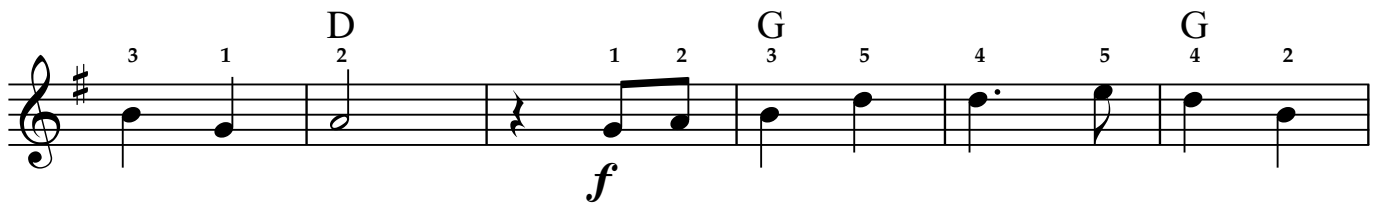
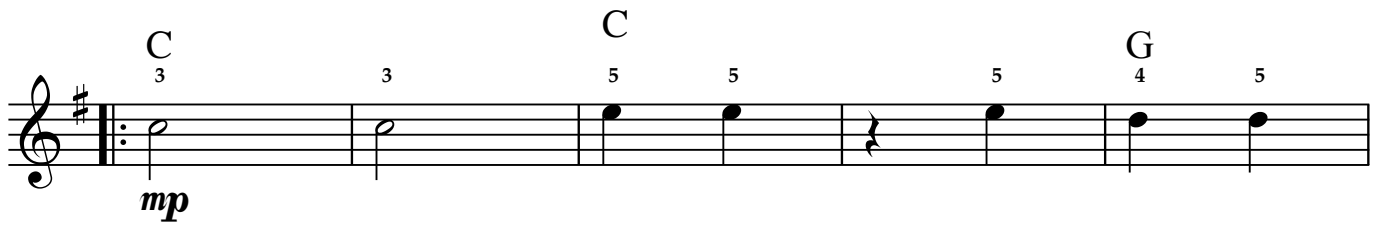
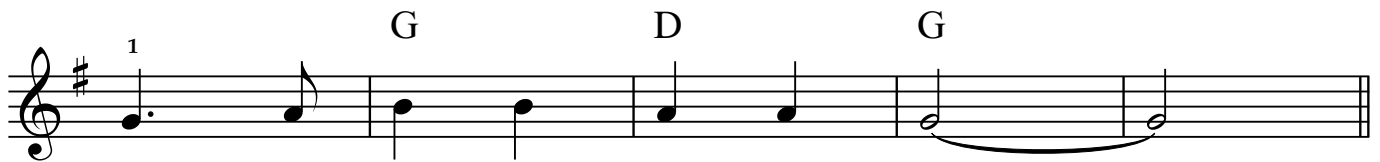
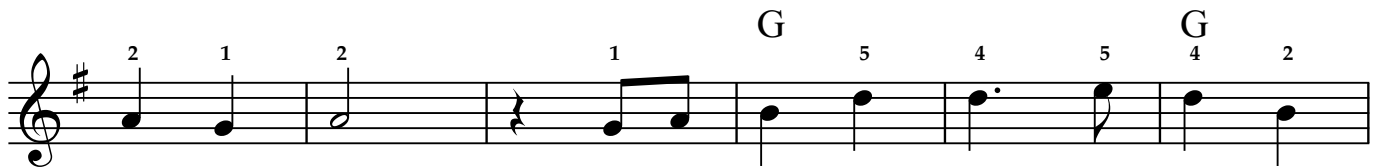
Oh! Susanna

Stephen Foster

Vrolijk

vingerwissel

strek uit

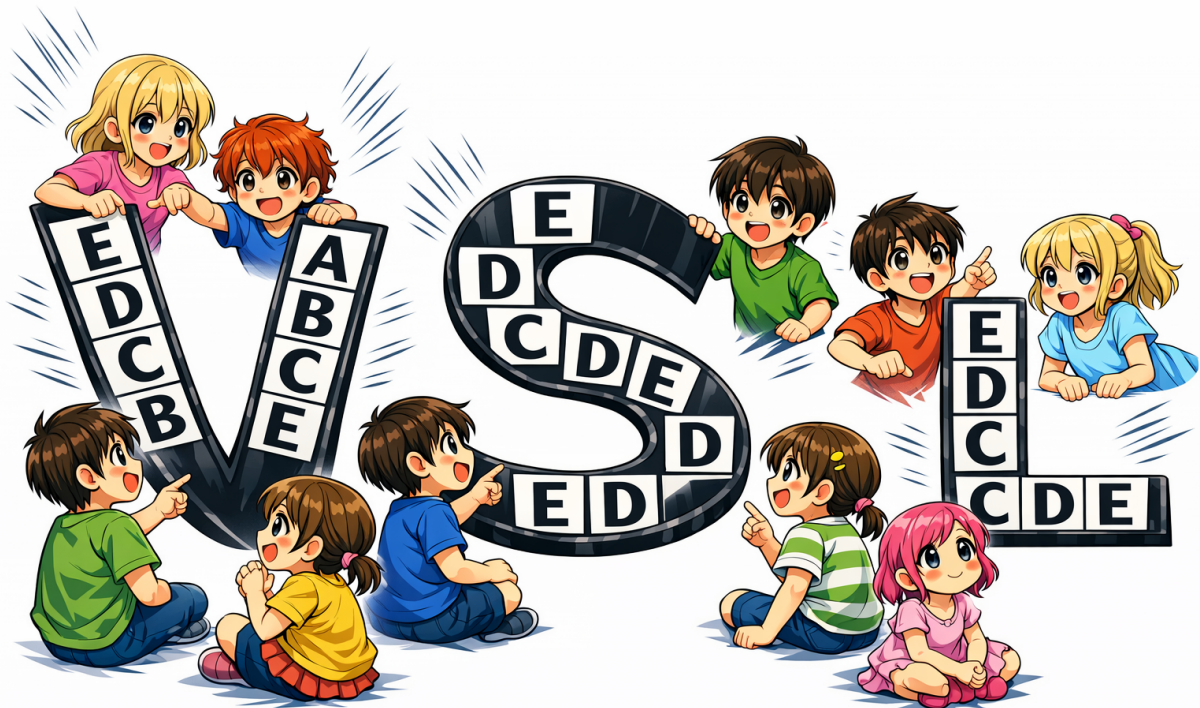

Maak een letter van muziek

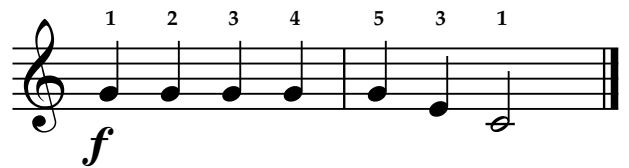
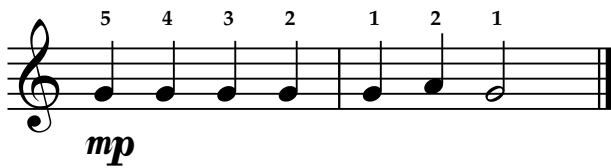
Op deze plaat zie je de letters V, S en L uitgebeeld in muziekletters. Zet je rechterhand op de A-positie en speel de melodie die bij de vorm hoort. Doe daarna hetzelfde met je linkerhand.

Teken in je schrift een letter die jij mooi vindt, en vul hem in met muziekletters (A t/m E). Speel jouw eigen melodie: langzaam of snel, piano of forte, met of zonder pedaal.

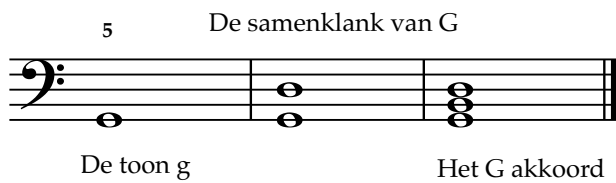
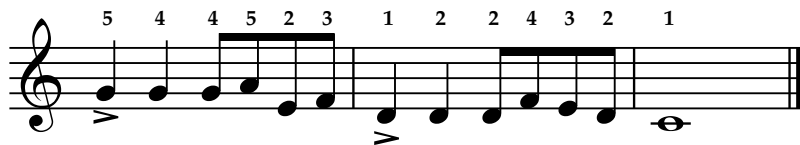
Heb je één letter op de A-positie gespeeld? Dan mag je ook een nieuwe maken op de C-positie, of op een andere plek op de piano.

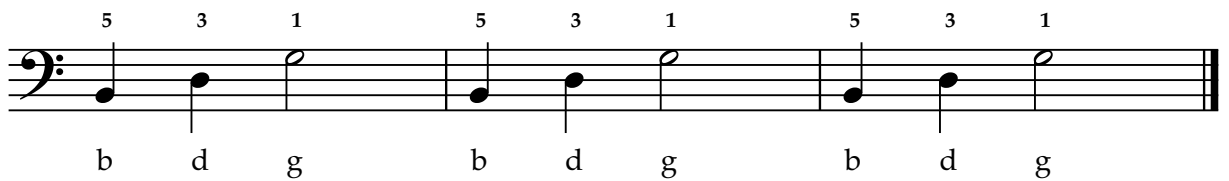
Pianoles 22

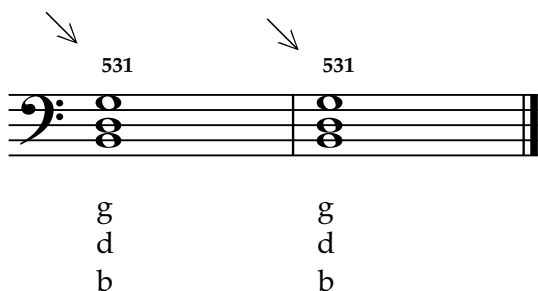
Deze rust duurt kort en heet achtste rust

Onder deze noten staat hoe ze heten. Speel deze noten met de vingerzetting die je boven de noten ziet staan.

Valt het je op dat het eigenlijk de tonen van het G akkoord zijn?

Een G akkoord maar de b uit het akkoord ligt nu onderop. Je schrijft dan: G/B

Can Can

Vrolijk (♩ = c. 100)

Jacques Offenbach
Arr. M.D. Polak

First system of musical notation for 'Can Can'. It consists of three staves of music in 4/4 time. The first staff begins with a forte (*f*) dynamic and includes fingerings: 1, 2, 4, 3, 2, 5, 4, 4, 5, 2, 3, 1, 2, 2, 4, 3, 2. The second staff continues with fingerings: 1, 5, 4, 3, 2, 1, 3, 2, 1, 2, 4, 3, 2, 5, 4, 4, 5, 2, 3. The third staff ends with a 'rit.' (ritardando) marking. The music features eighth and sixteenth notes, often beamed together, with various articulations like accents and slurs.

Sommige akkoorden zijn nog lastig om te spelen. Bij G/B mag je voorlopig de middelste noot overslaan. Het akkoord klinkt dan iets leger maar het past nog steeds goed bij de muziek

Second system of musical notation for 'Can Can', continuing from the first system. It consists of three staves. The first staff has a forte (*f*) dynamic and includes an arrow pointing to a G/B chord. The second staff has a forte (*f*) dynamic. The third staff ends with a 'rit.' (ritardando) marking. Chord diagrams for C and G/B are provided above the notes. The music continues with eighth and sixteenth notes, maintaining the lively tempo.

De Zestiende noot

Kwart Achtsten Zestienden
(hele vlugge noten) Kwart

één twee - je één - te - ne - te twee

Ein Vogel wollte Hochzeit machen

Niet te snel Een Vogel wilde trouwen Duits volksliedje

mp

f

De vlag van de koning

Op deze vlag zie je een koning, zijn kasteel en een lege notenbalk. De koning wacht op een melodie — een die jij mag bedenken.

Noteer een korte melodie op de notenbalk. Gebruik de muziekletters C t/m G en speel jouw melodie!

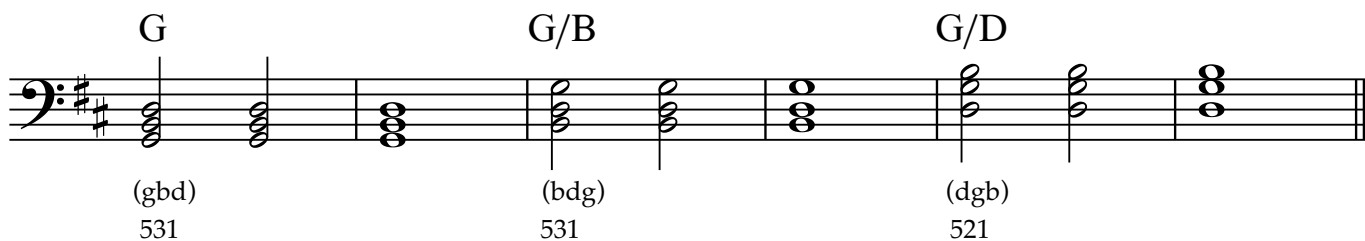
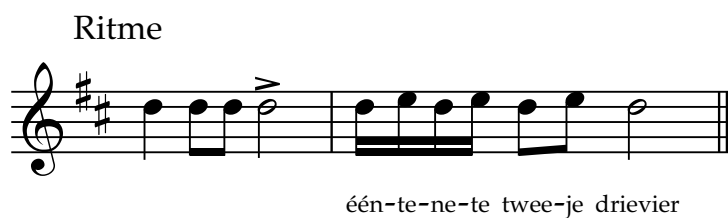
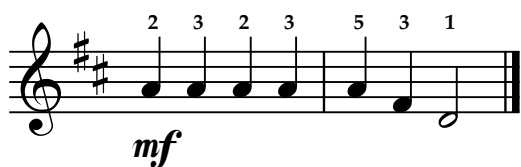
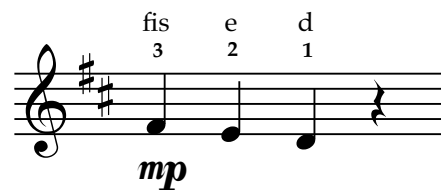
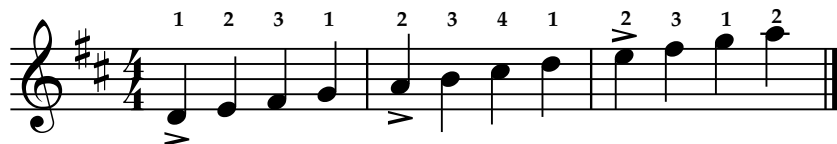
Bedenk zelf een naam voor een land dat nog niet bestaat.

Pianoles 23

Weet je het nog? Als er twee kruizen vooraan de regel staan, wordt iedere F een Fis en iedere C een Cis

Toonladder van D maar iets langer

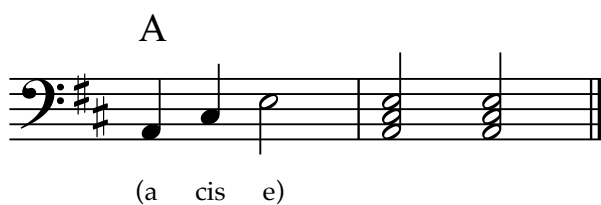

G/B

(bdg) 531

G/D

(dgb) 521

Trepak

Uit: De Notenkraker

Pjotr Iljitsj Tsjaikovski

Arr. M.D. Polak

Vlug **D**

G/D **D**

A **D** **A**

D **A** **D**

G/D **A** **D**

A **A** **D**

Tussen Keulen en Parijs

Nederlands liedje

Vloeiend

The musical score is written for a single melodic line in treble clef, key of D major (two sharps), and 3/4 time. It consists of six staves of music. Fingerings are indicated by numbers 1, 2, and 3 above the notes. Chords are indicated by letters (D, A, G/D) above the staff. Dynamic markings include *mf*, *f*, *p*, and *mf*. The score ends with a double bar line.

Staff 1: D (1), 2, 3, 1, 2, 2, 2, G/D (3), 2. *mf*

Staff 2: 1, 3, A (2), D (1), D, *f*

Staff 3: G/D, A, D

Staff 4: D (3), G/D, A, *p*

Staff 5: D, D (1), 1, *mf*

Staff 6: G/D, 3, A (2), D (1)

Een lied uit het Verre Oosten

De docent speelt een korte melodie die hij of zij ter plekke bedenkt. Er worden **alleen zwarte toetsen** gebruikt!

Luister goed naar de melodie. **Antwoord** door zelf ook een paar zwarte toetsen aan te slaan.

Omdat het een lied is met alleen zwarte toetsen, zal het vanzelf klinken als een lied uit het Verre Oosten.

Pianoles 24

In Galop!

Rossini

Best wel vlug

1 2 3 3

De linkerhand blijft de hele tijd op de C - positie

2 1 1 2 3

strek je duim uit

5

mf

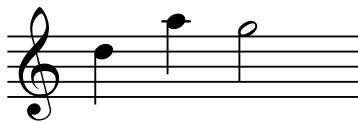
rit.

p

5

Woorden

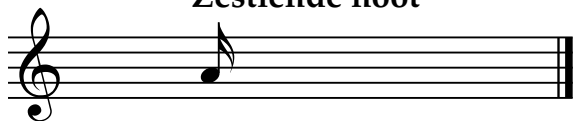
Schrijf de namen van de noten op
en lees de woorden hardop voor

Noem het beestje Bij de naam

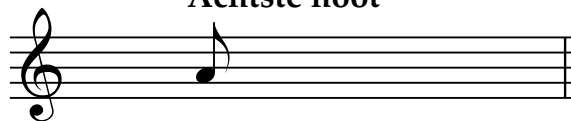

Zestiende noot

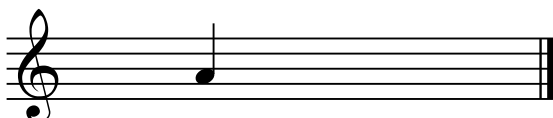
Deze noot heeft twee vlaggetjes aan de stok. Hij wordt heel snel gespeeld.

Achtste noot

Deze noot heeft één vlaggetje aan de stok. Hij duurt de helft van één tel.

Kwartnoot

Deze noot is dicht en heeft een stok maar geen vlaggetje. Hij duurt één tel.

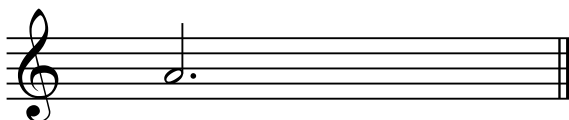
Halve noot

Deze noot is open en heeft een stok Hij duurt twee tellen.

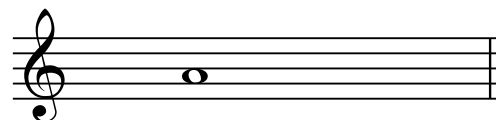

Halve noot met stip

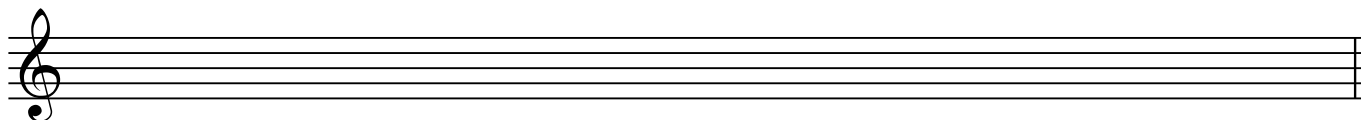
Deze noot is open, heeft een stok en een stip erachter. Hij duurt drie tellen.

Hele noot

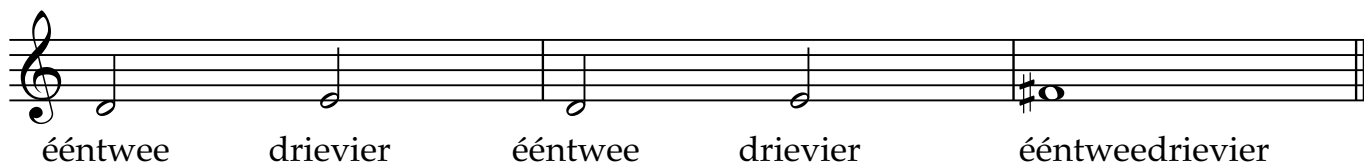
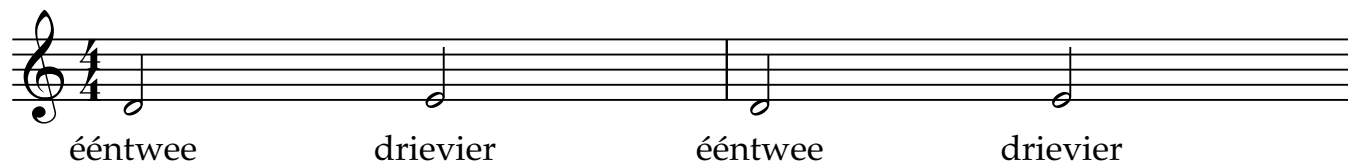
Deze noot is open en heeft geen stok. Hij duurt vier tellen.

Teken hier de notenlengtes die de docent(e) noemt:

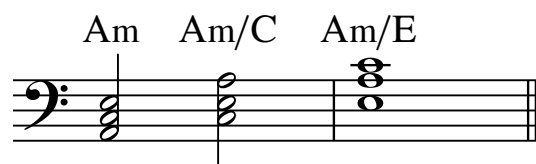
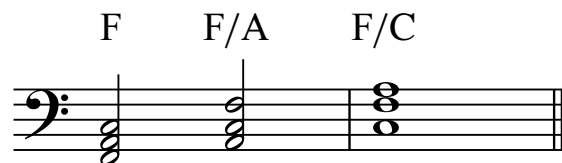
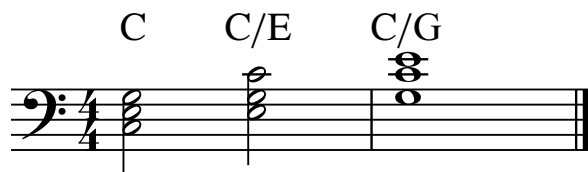
De Trein

Speel het lied en zing het ritme mee

Pianoles 25

Een C-akkoord bestaat uit de tonen C-E-G. Maar je kunt de tonen ook husselen. Bijvoorbeeld: zet de E onderaan, met G en C daarboven. Je gebruikt nog steeds dezelfde tonen, dus het blijft hetzelfde akkoord! Als je de volgorde van de tonen verandert, noem je dat een Omkering. Speel de akkoorden op deze bladzijde. Zeg tijdens het spelen hardop hoe ze heten: C-akkoord, C in de eerste omkering, C in de tweede omkering.

De Ochtend

mp beetje zacht. **p** zacht. **pp** heel zacht.

Edvard Grieg

Rustig

The first staff of music is in treble clef, 3/4 time, and marked *mp*. It begins with a C5 chord. The melody consists of quarter notes: C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. The accompaniment consists of quarter notes: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5. The staff is divided into two measures by a bar line.

Als er 8va boven de balk staat dan speel je de noten een octaaf hoger

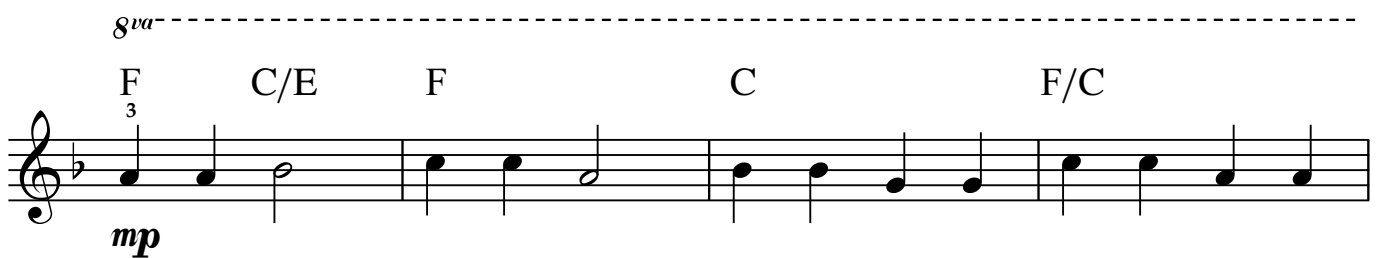
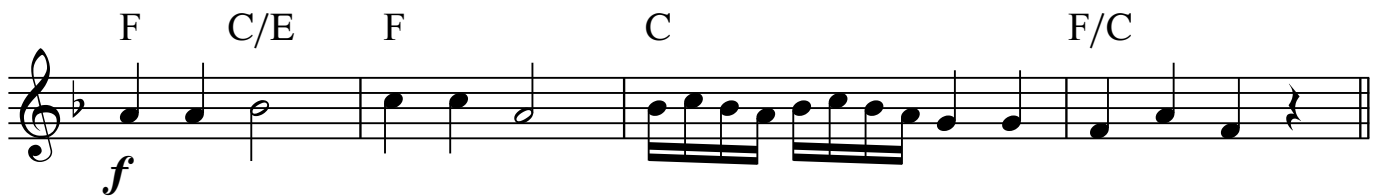
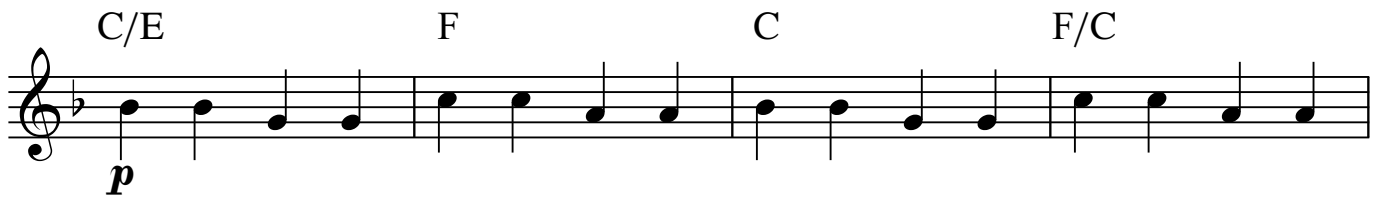
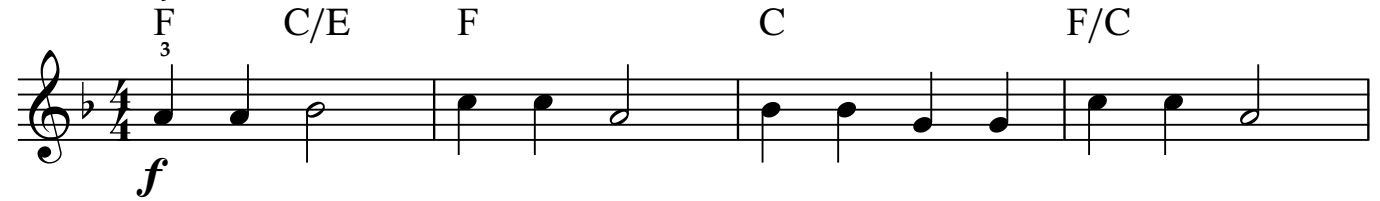
(8) rit. *pp* (pp=extra zacht)

Travicka Zelená

Het groene Gras

Lied uit Tsjechië

Vrolijk

Een lied uit de woestijn

De zon staat hoog boven de woestijn. Een karavaan trekt langzaam door het zand. De kamelen wiegen, het kampvuur knispert, en ergens in de lucht klinkt een melodie die nog niet bestaat...

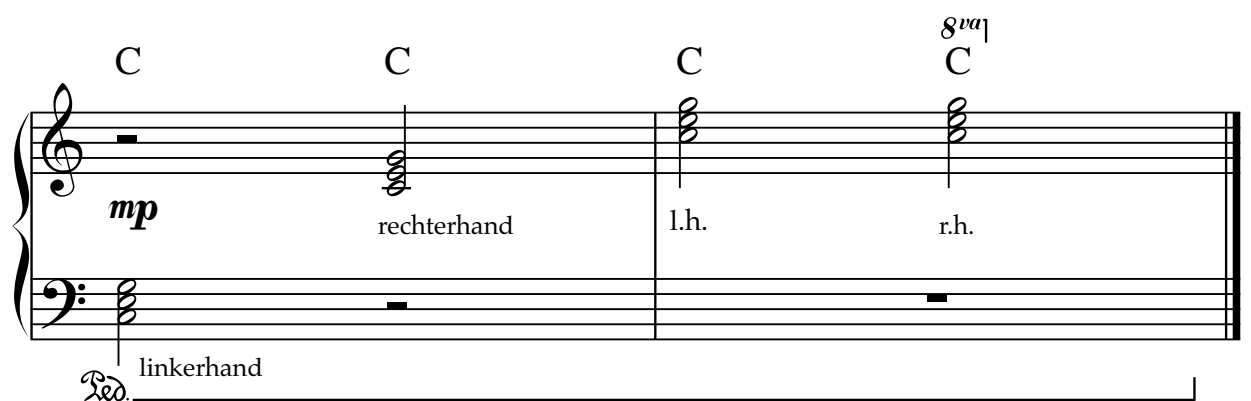
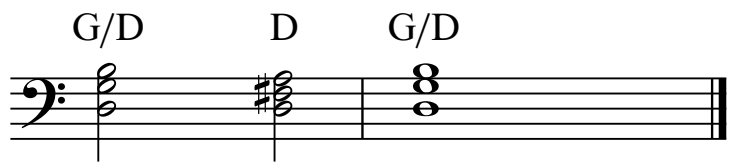
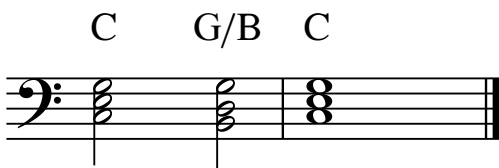
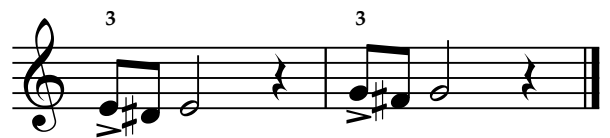
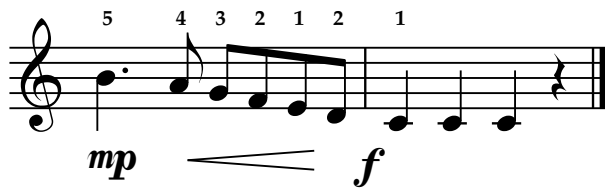
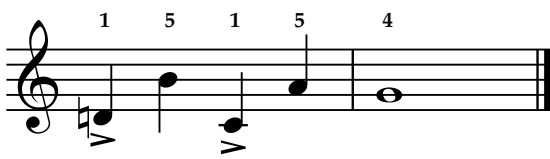
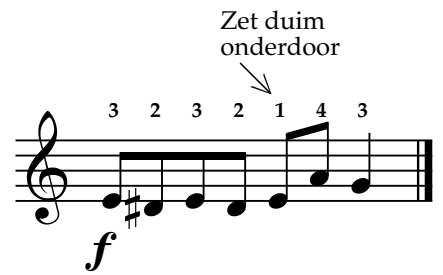
Teken in jouw schrift een notenbalk. Gebruik deze tonen: **D – E – F – G# – A.**

Het ritme bestaat uit een herhaling van: **halve noot – kwartnoot – kwartnoot.**

Maak een korte melodie met deze ingrediënten. Jouw lied zal vast en zeker klinken als een lied uit de woestijn!

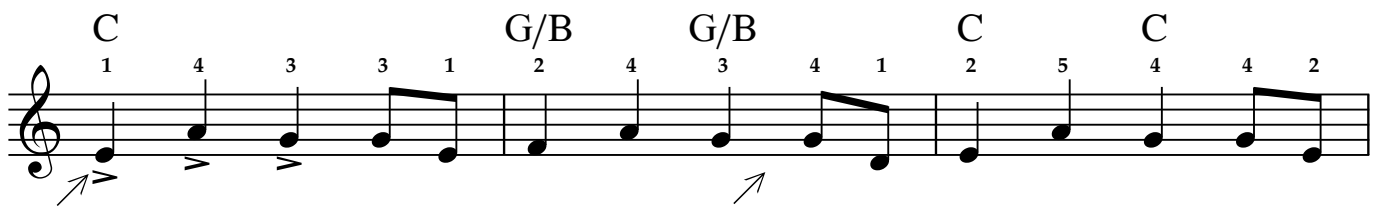
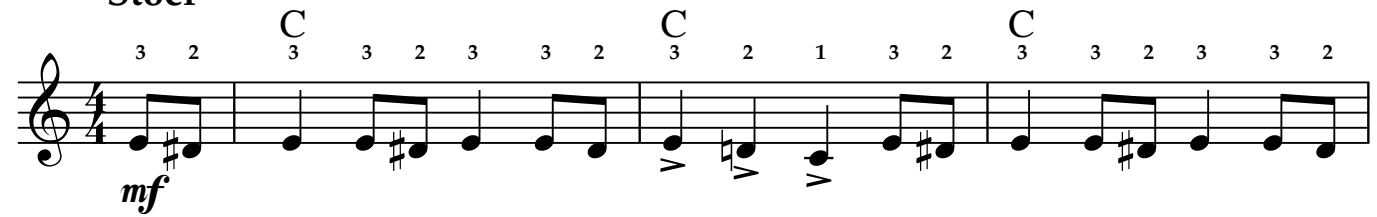
Pianoles 26

Radetzky Marsch

Johann Strauss

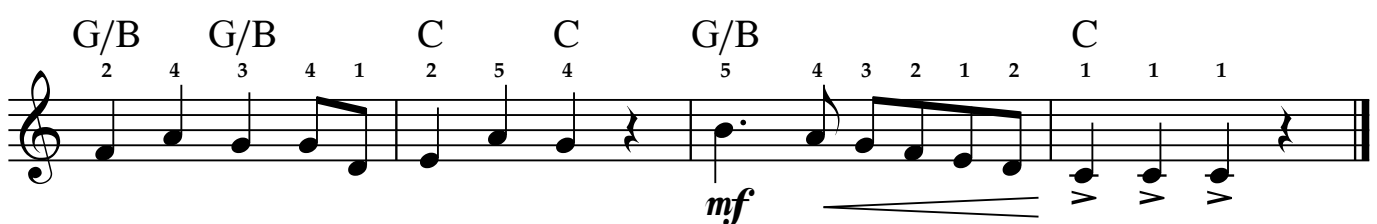
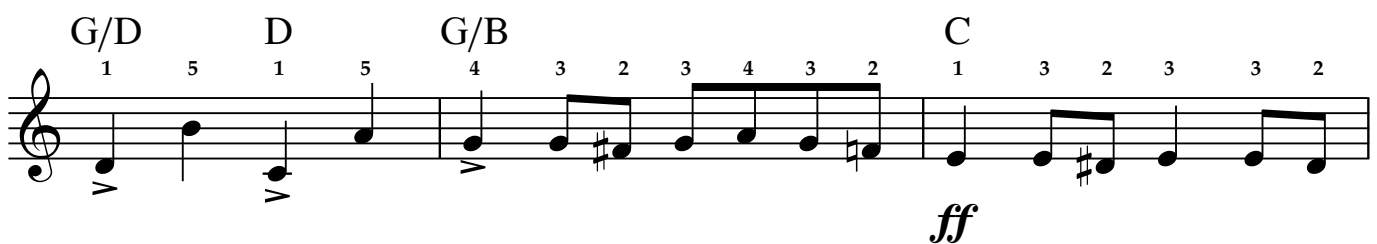
Stoer

Onderdoorzetten van de duim

Vingerwissel

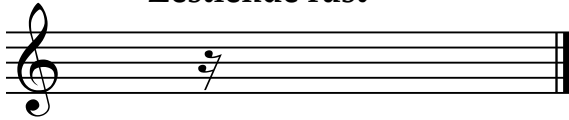
ff betekent extra sterk

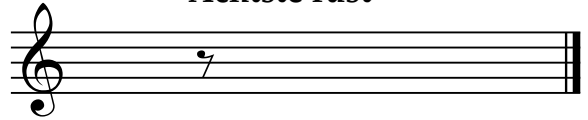
Noem het beestje Bij de naam

Zestiende rust

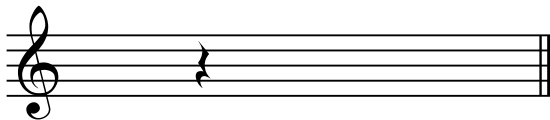
Dit kleine krulletje betekent dat je 1/4 tel stil bent.

Achtste rust

Deze rust ziet eruit als een haakje. Je bent een 1/2 tel stil.

Kwartrust

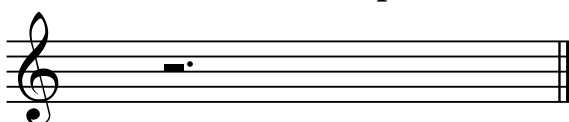
Deze rust lijkt een beetje op een bliksemschicht. Je bent 1 tel stil.

Halve rust

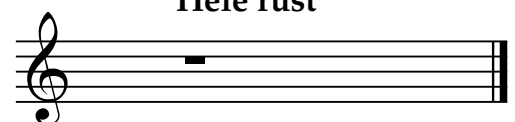
Deze rust ligt bovenop een lijntje. Je bent 2 tellen stil.

Halve rust met stip

Dit is een halve rust met een stip erachter. Je bent nu 3 tellen stil.

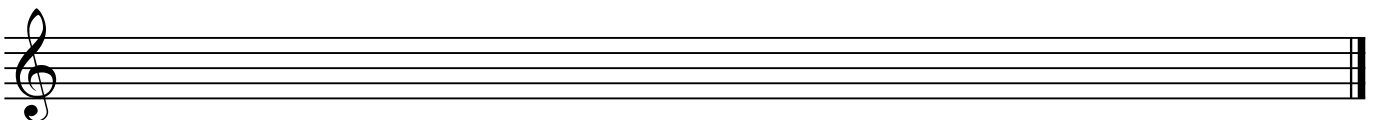
Hele rust

Deze rust hangt aan een lijntje. Je bent nu de hele maat stil.

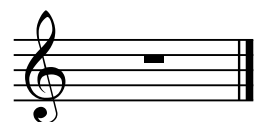
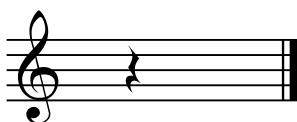
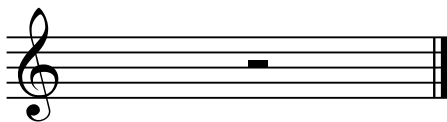
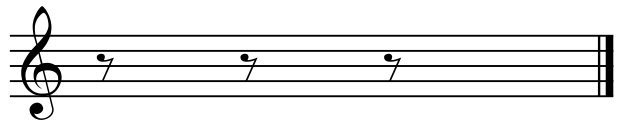
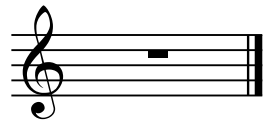
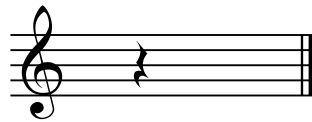
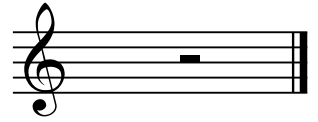

Teken hier de rusten die de docent(e) noemt:

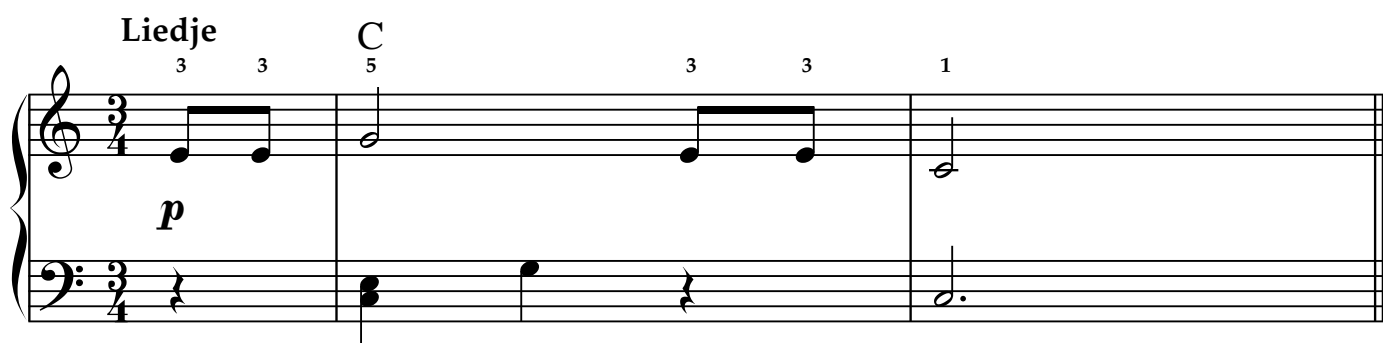
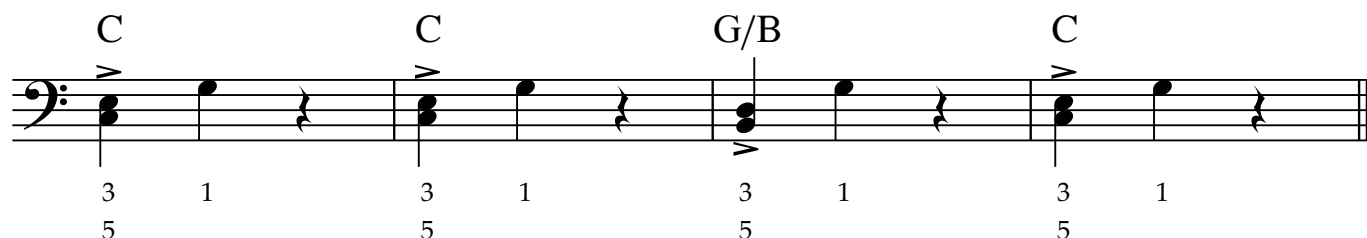
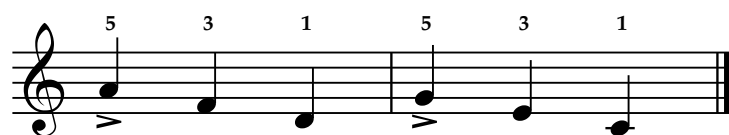
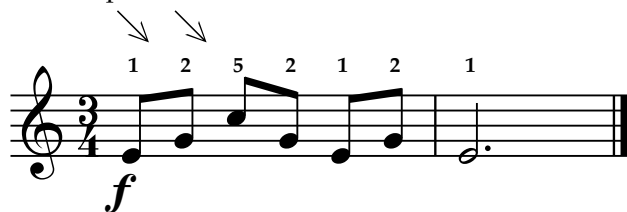
Noem het Beestje bij de naam

Trek een rode cirkel om alle zestiende rusten, een blauwe om alle achtste rusten,
een groene om alle kwartrusten, een gele om alle halve rusten en een zwarte
om alle hele rusten.

Pianoles 27

Spreid de hand

Wiegelied

Lieflijk

Johannes Brahms

The musical score for 'Wiegelied' is written in 3/4 time and consists of a single melodic line. The key signature is one flat (B-flat). The score is divided into five systems, each containing a single staff. The first system begins with a treble clef and a key signature of one flat. The tempo/mood is indicated as 'Lieflijk' (Gentle). The composer is Johannes Brahms. The score includes various chords (C, G/B, F/C) and dynamics (p, mf, pp). The first system starts with a piano (p) dynamic. The second system features a G/B chord. The third system features a G/B chord and a mezzo-forte (mf) dynamic. The fourth system features a C chord and a piano (p) dynamic. The fifth system features a G/B chord and a pianissimo (pp) dynamic. The score concludes with a double bar line.

1 2 1 2 1 2 5 4 3

p

G/B 3 2 1 2 3 1 2

G/B 5 3 2 4 5 1 5 3 1

mf

C 4 2 1 3 4 5 4 1

p

rit.

F/C 5 4 3 1 4 3 2 1

pp

El Patio de mi Casa

De Binnenplaats van mijn Huis

Spaans kinderlied

Rustig

The musical score is written for a single melodic line in 2/4 time, featuring a key signature of one flat (B-flat). The tempo is marked 'Rustig' (Slow). The score consists of six staves of music, each with specific chords and fingerings indicated above the notes.

Staff 1: Chords: F/C, F/C, F/C. Fingerings: 1, 3, 3, 3, 5, 3, 3. Dynamics: *f*.

Staff 2: Chords: C, F/C, F/A. Fingerings: 1, 3. Dynamics: *f*.

Staff 3: Chords: F/A, F/A, C/G, F/A. Fingerings: 5, 1, 4, 5, 4, 3, 1. Dynamics: *p*.

Staff 4: Chords: F, F, F. Fingerings: 3, 5, 3, 1. Dynamics: *f*.

Staff 5: Chords: C/E, F, F, F. Fingerings: 3, 1, 1, 3, 5. Dynamics: *mf*.

Staff 6: Chords: F, C/E, F. Fingerings: 1, 5, 4, 5, 3. Dynamics: *f*.

Wat is een piano eigenlijk?

Een piano is een **toetsinstrument** — je speelt erop door op toetsen te drukken. Maar wist je dat er **hamers en snaren** in zitten?

Als je een toets indrukt, slaat er een klein hamertje tegen een snaar. Dat maakt de klank! De snaren trillen en klinken — zacht of hard, afhankelijk van hoe je speelt.

Wat zit er in een piano?

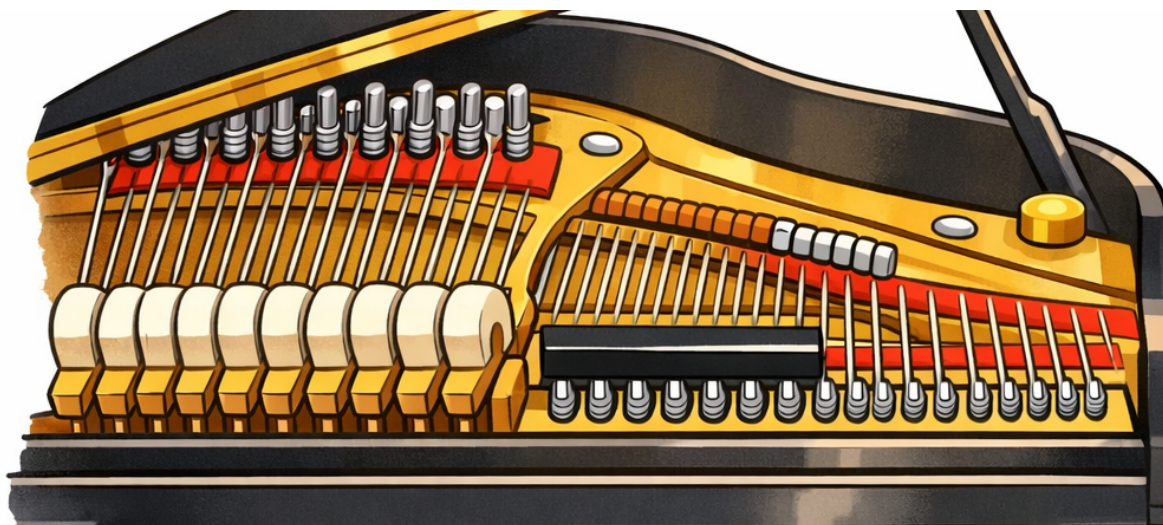
- **Hamers:** die slaan tegen de snaren
- **Snaren:** die trillen en maken de toon
- **Stempinnen:** die zorgen dat de snaren goed klinken
- **Pedalen:** die maken het geluid langer of zachter
- **Een klankkast:** die laat alles mooi doorklinken

Wie heeft de piano uitgevonden?

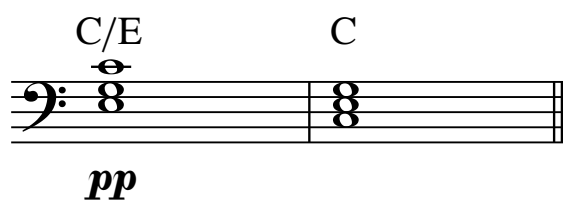
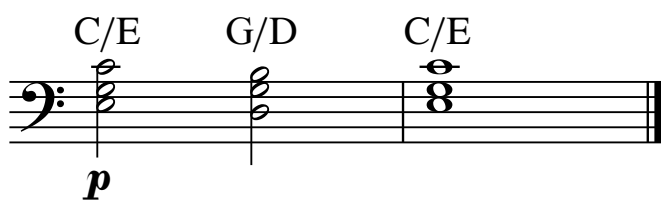
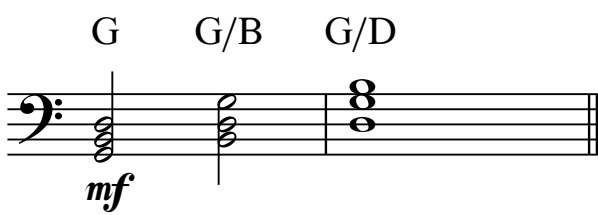
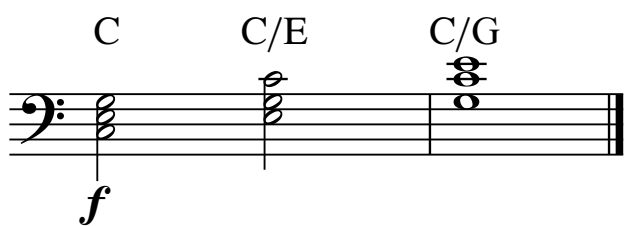
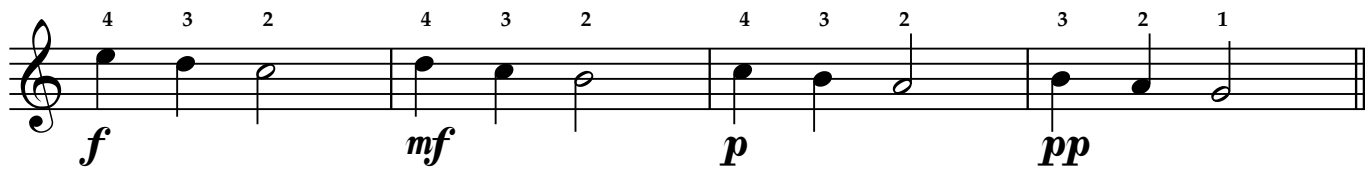
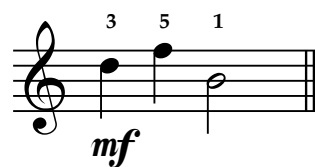
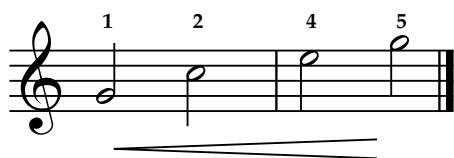
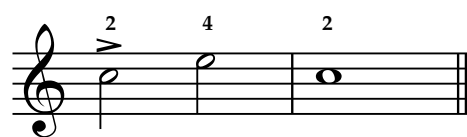
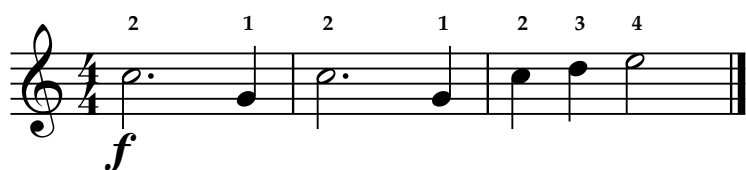
De piano werd rond **1700** uitgevonden door **Bartolomeo Cristofori** in Italië. Hij wilde een instrument maken dat **zacht én hard** kon klinken — en dat lukte!

Zullen we de klep van de piano eens opendoen?

Dan zie je de hamers, de snaren, en misschien zelfs de stempinnen. Het is net een geheim mechaniek — een muzikaal binnenste!

Pianoles 28

Eine kleine Nachtmusik

Wolfgang Amadeus Mozart

Vlug

C/E 2 1 C/E 2 1 C/E 2 1 C/E 2 4 C/E 5

f

G/D 4 2 G/D 4 2 G/D 4 2 G/D 1 4 G/D 1

p

C/E 3 1 C/E 3 2 1 G/D 2 1 1

mf

G/D 3 5 1 C/E 3 2 2 C/E 4 3 2

mf

G/D 2 1 1 G/D 3 5 1 C/E 2 C

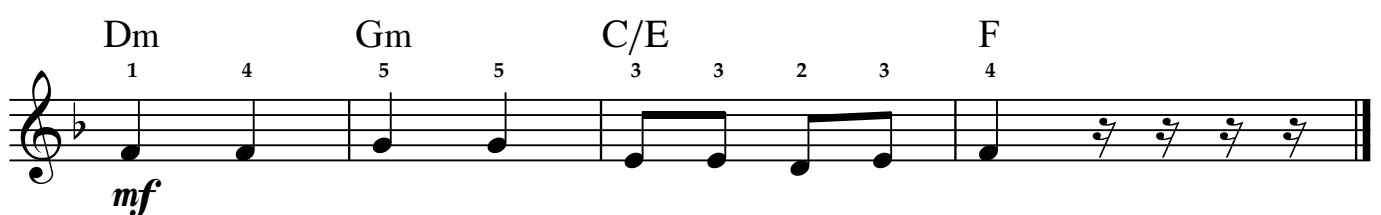
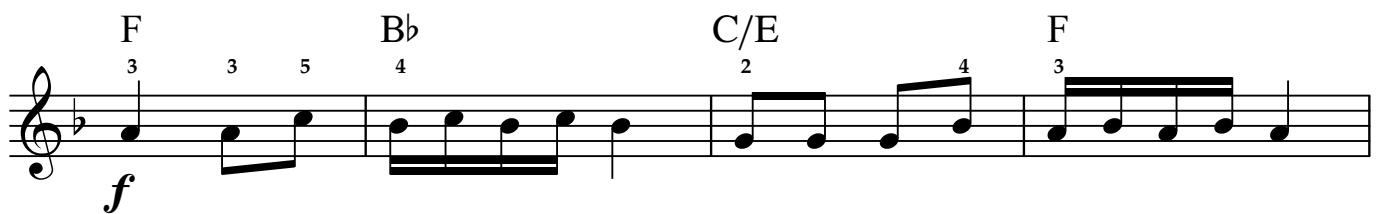
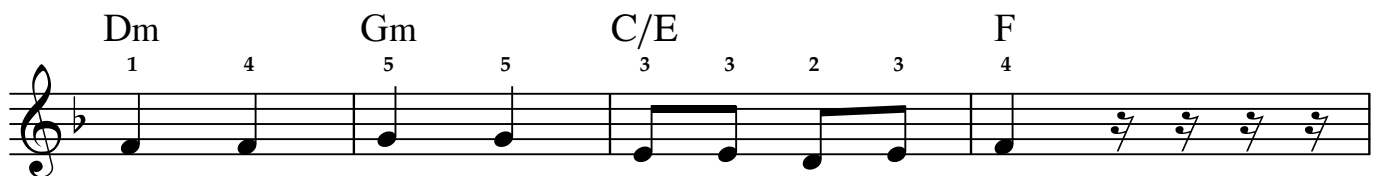
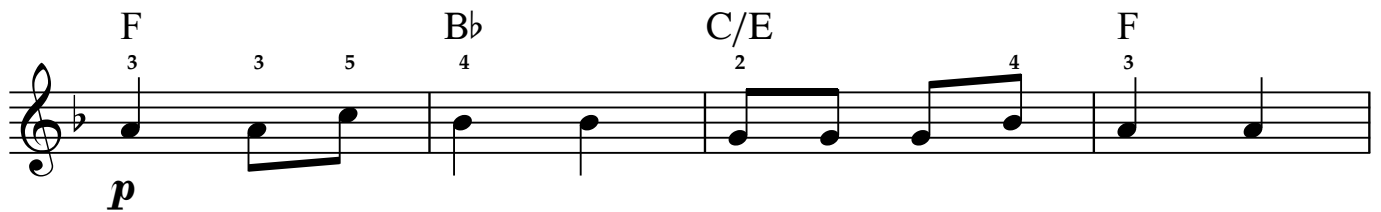
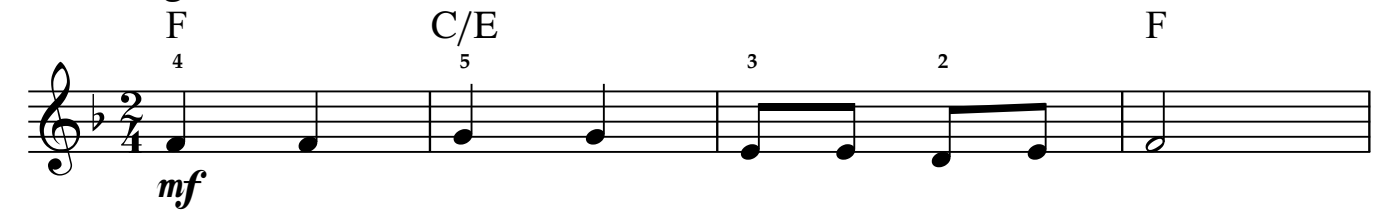
mf

Grün sind alle meine Kleider

Al mijn kleren zijn groen

Duits lied

Rustig

Woordzoeker

In deze Woordzoeker zitten woorden verstopt die met de piano te maken hebben. Kun jij ze vinden? De woordjes die je hebt gevonden mag je inkleuren.

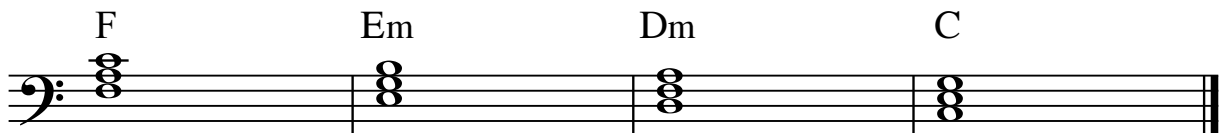
O	B	B	P	I	A	N	O	P	O
K	A	V	I	N	G	E	R	E	M
D	C	K	T	O	E	T	S	D	L
L	H	M	O	Z	A	R	T	A	T
I	Q	L	U	D	J	M	J	A	O
E	D	Q	A	Z	Y	O	B	L	O
D	A	U	W	B	I	Q	W	Z	N
J	C	A	B	E	C	E	A	C	V
E	A	U	T	T	O	F	K	N	Y
V	P	R	I	T	M	E	Y	E	Z
U	O	M	A	K	K	O	O	R	D
F	I	N	E	Z	C	N	O	O	T

Pianoles 29

(Gebroken Am akkoord)

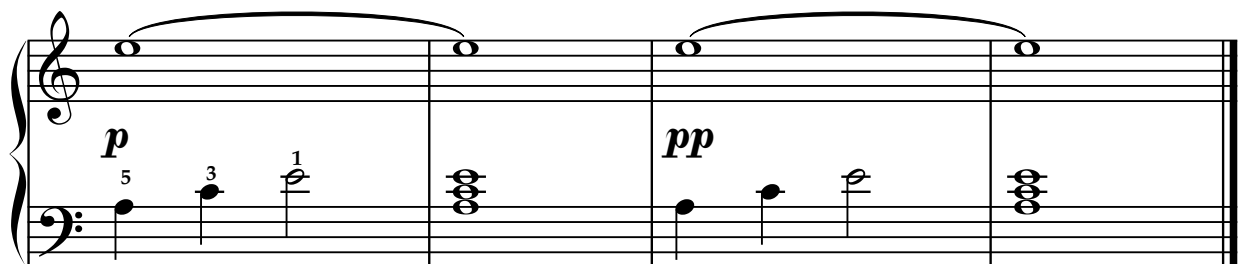
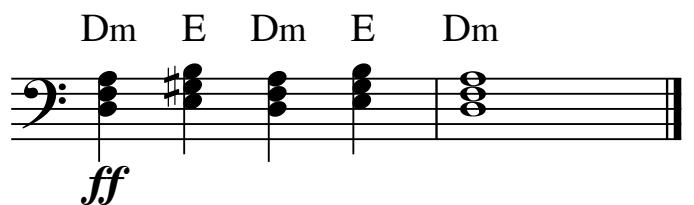
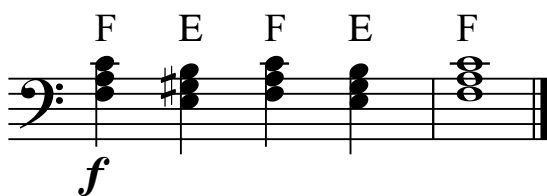
Blokakkoord:
tonen tegelijk

mp

mf

Het Zwanenmeer

Rustig
mp

Pjotr Iljitsj Tsjaikovski

5 1 3 1

Am Am Am

p

5 1 4 2 1 4 2/1 4 3 2

Am F E Am/E

(Blokakkoord = tonen tegelijk)

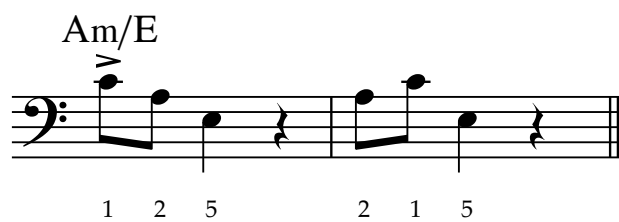
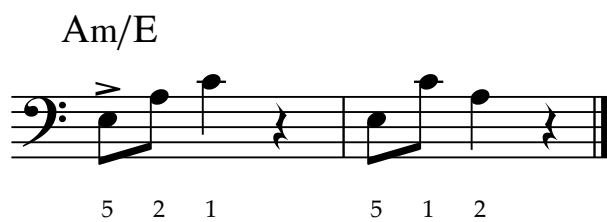
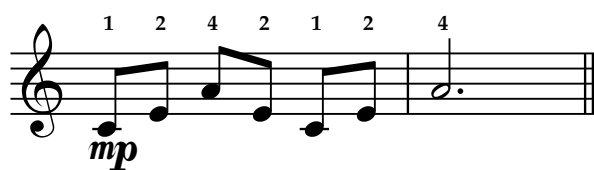
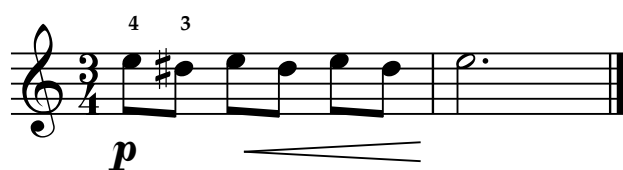
5 1 3 1

Am Am Am

rit. 5 1 4 2 1 5 3

Am F E Am/E

Pianoles 30

Für Elise

Ludwig van Beethoven

Vloeiend

First system of musical notation for 'Für Elise'. The treble clef staff contains a melody with fingerings 4, 3, 4, 3, 4, 1, 4, 3, 1, 1, 2, 4, 5, 1, 2, 4. The bass clef staff contains a bass line with chords Am/E and E. The dynamic marking *p* is present. The time signature is 3/4.

Second system of musical notation for 'Für Elise'. The treble clef staff continues the melody with fingerings 5, 4, 1, 5, 4. The bass clef staff continues the bass line. The time signature is 3/4.

Fine

Third system of musical notation for 'Für Elise'. The treble clef staff contains a melody with fingerings 3, 1, 1, 5, 1, 5. The bass clef staff contains a bass line with chords C/E and G/D. The dynamic marking *mf* is present. The time signature is 3/4.

rit.

D.C. al Fine

Fourth system of musical notation for 'Für Elise'. The treble clef staff contains a melody with fingerings 3, 1, 5, 4, 3. The bass clef staff contains a bass line with chords Am/C and E. The dynamic marking *mf* is present. The time signature is 3/4.

Pianoles 31

Uitleg: De stip achter de noot betekent altijd dat de helft erbij komt.

Halve noot met stip =

Kwart noot met stip =

Achtste noot met stip =

Speel dit ritme en tel hardop mee

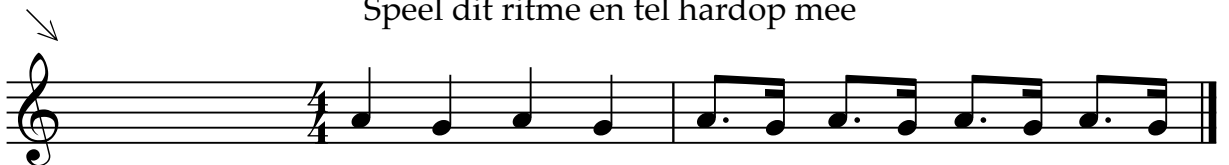
ééntweedrie vier

Speel dit ritme en tel hardop mee

ééntwee-je drierier

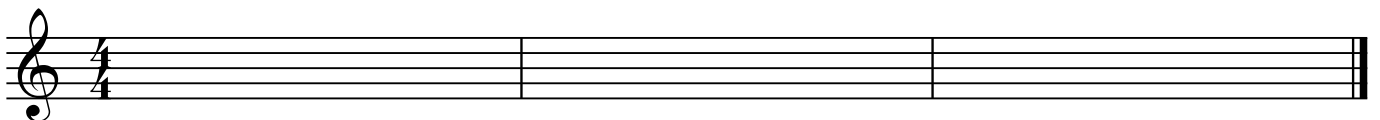
Teken de achtste noot met stip
gevolgd door een zestiende noot

Speel dit ritme en tel hardop mee

één - te twee - te drie - te vier - te

Componeer ritmes met daarin noten met een stip erachter

De Trompet

Vind zelf welke akkoorden erbij passen!

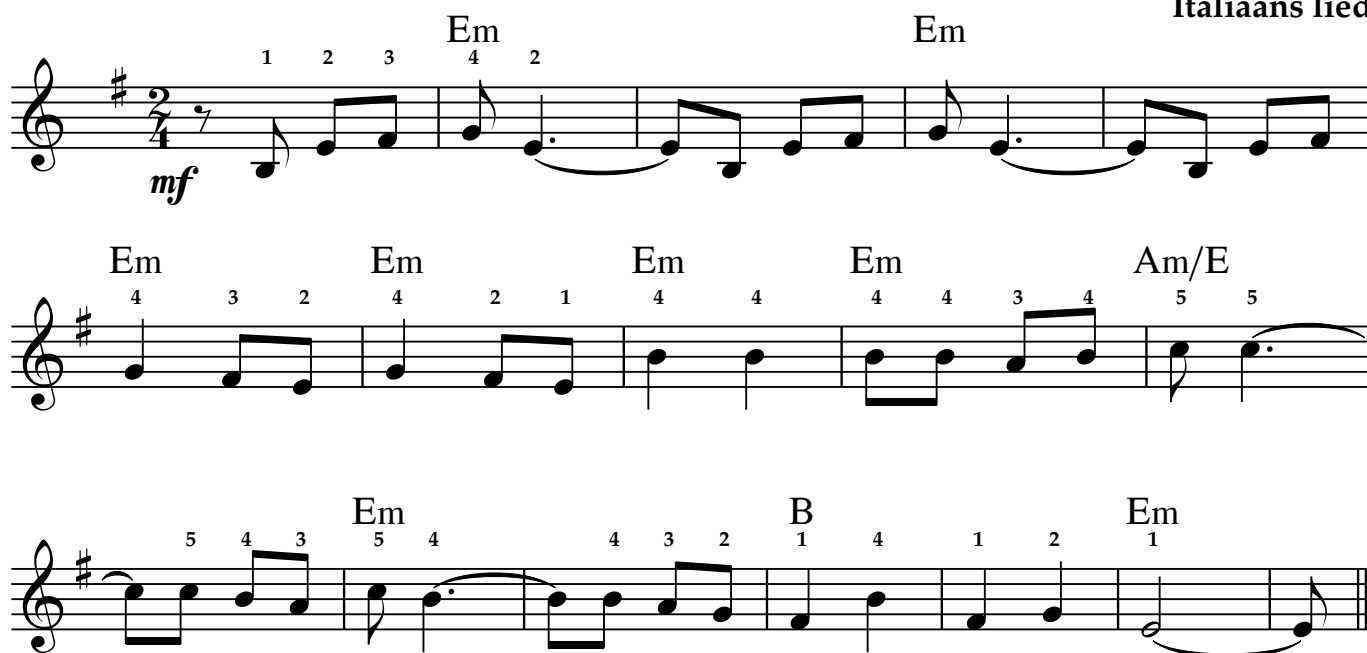
Levendig

Henry Purcell

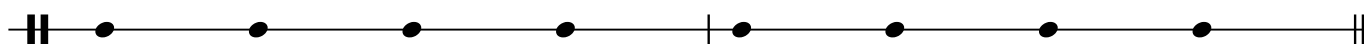
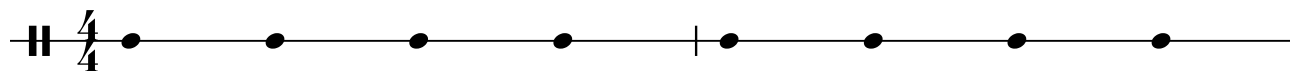
Bella Ciao

Italiaans lied

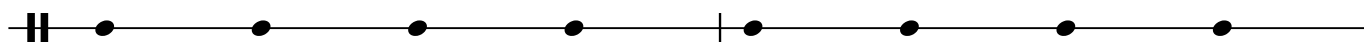
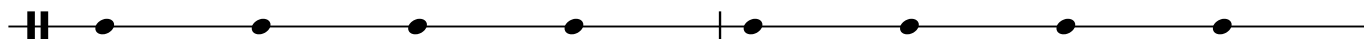

Eigen Akkoorden Lied

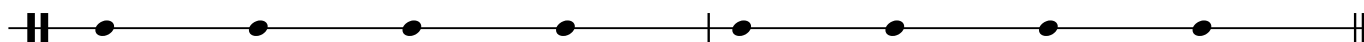
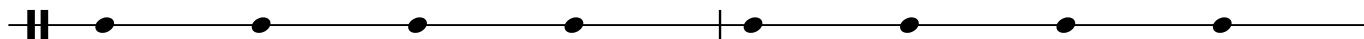
In elke maat zie je vier bolletjes: dat zijn de tellen. Schrijf op de eerste en derde tel een zelfbedacht akkoord, en speel die daarna met de linkerhand.

In elke maat zie je vier bolletjes: dat zijn de tellen. Schrijf op de eerste en derde tel een zelfbedacht akkoord, en speel die daarna met de rechterhand.

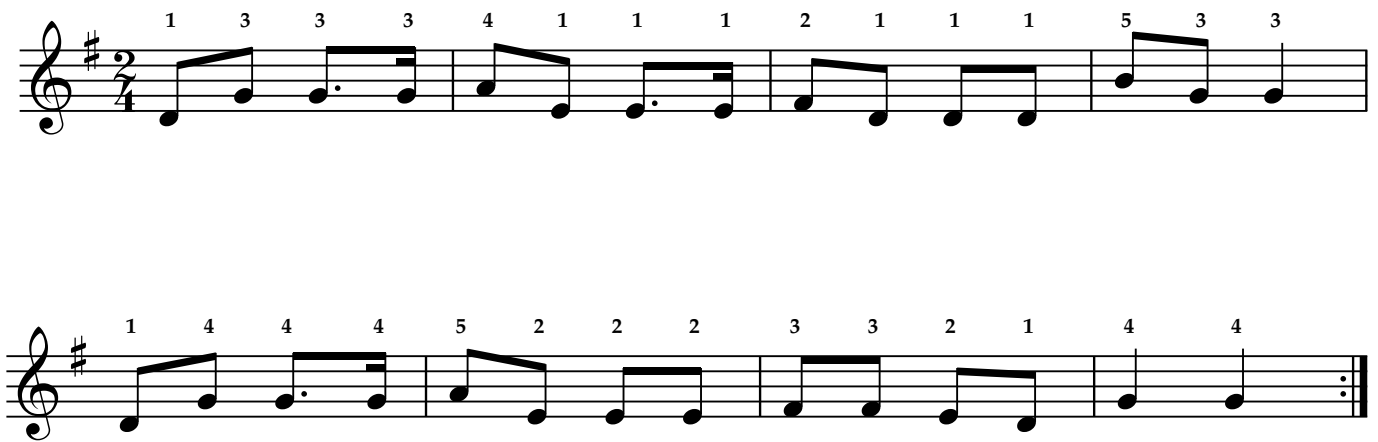
Schrijf nu op willekeurige plekken akkoorden, bijvoorbeeld op de tweede en vierde tel, en speel die daarna met de linkerhand.

Zeg ken jij de Mosselman

Vrolijk

Nederlands lied

In Holland staat een Huis

Vrolijk

Nederlands lied

Pianoles 32

De zes-achtste maat

De 6/8 maat lijkt een beetje op de 3/4 maat, maar in de muziek voelt hij anders. In 3/4 tel je drie tellen, en elke tel bestaat uit twee achtsten. In de 6/8 maat tel je juist twee grote groepjes van drie achtsten: 1-2-3 en 4-5-6. Kijk maar eens mee:

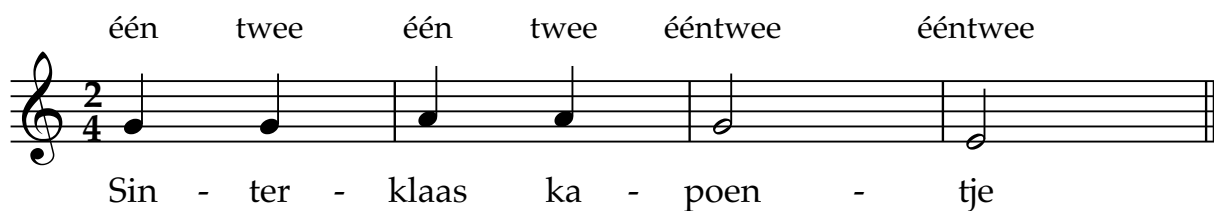

Speel deze regel. Beide keren speel je dezelfde noten en toch klinkt het anders:

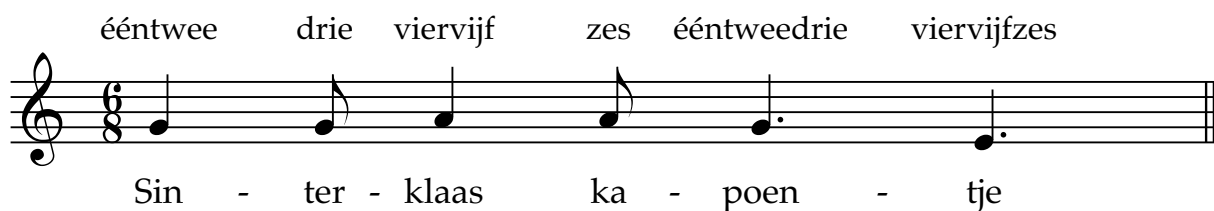

Sinterklaas Kapoentje eerst in tweekwartsmaat en dan in zesachtste maat:

Marsachtig

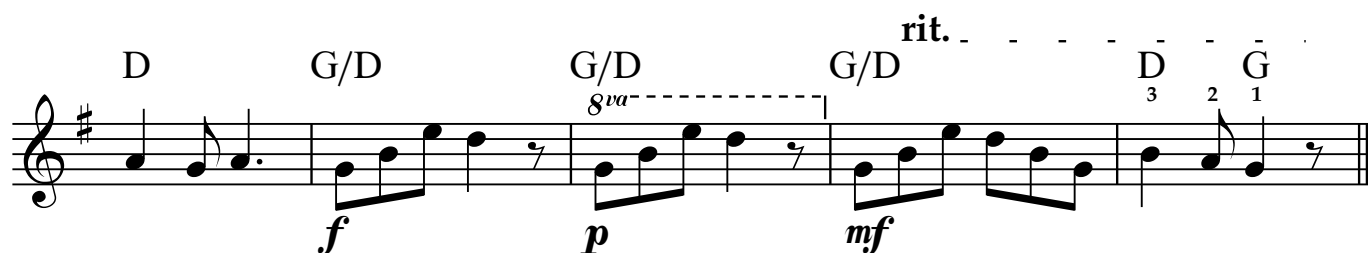
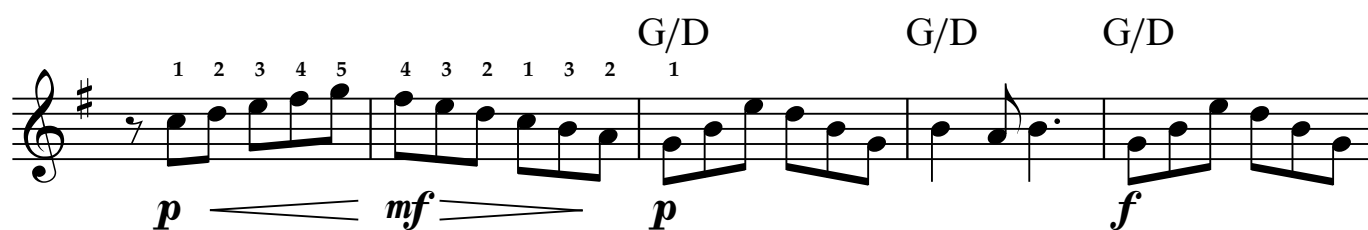
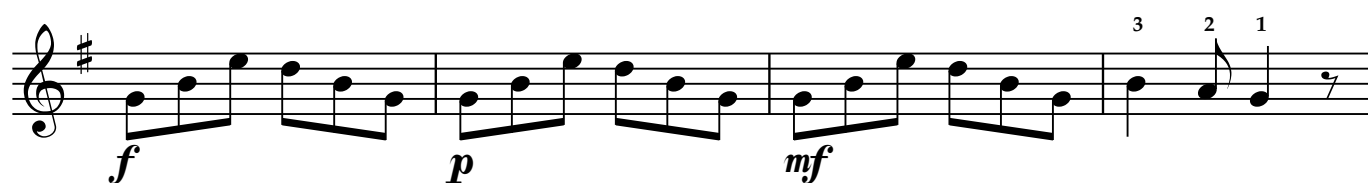
Wiegend

Schotse Dans

Mathieu Daniël Polak

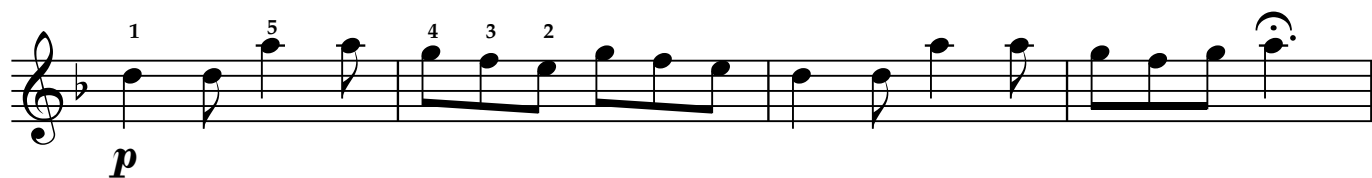
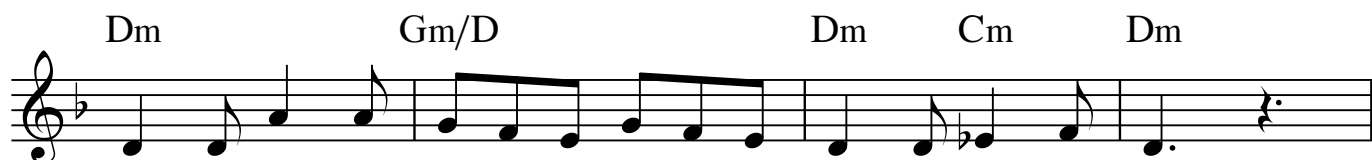
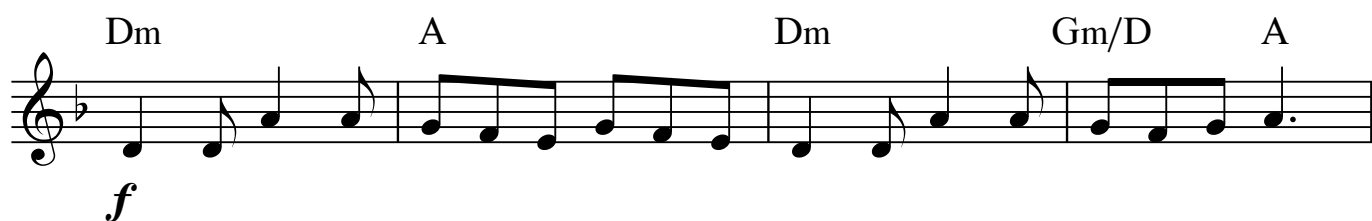
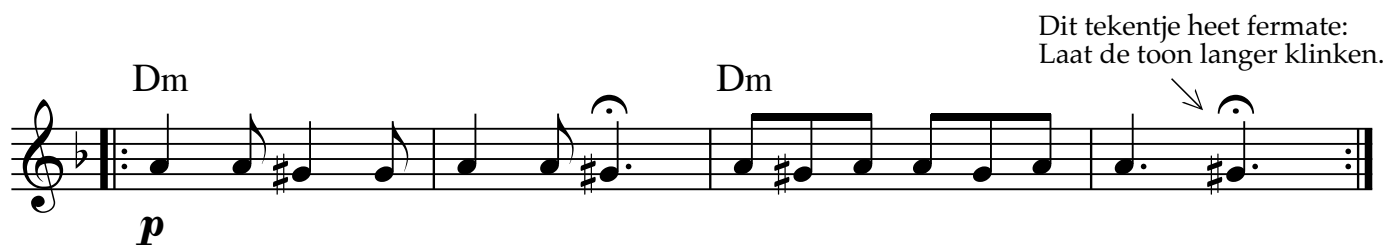
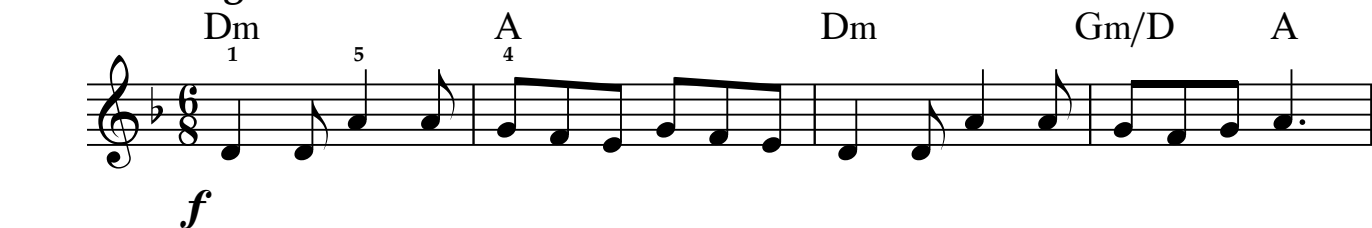
Vlug

Tarantella

Mathieu Daniël Polak

Vlug

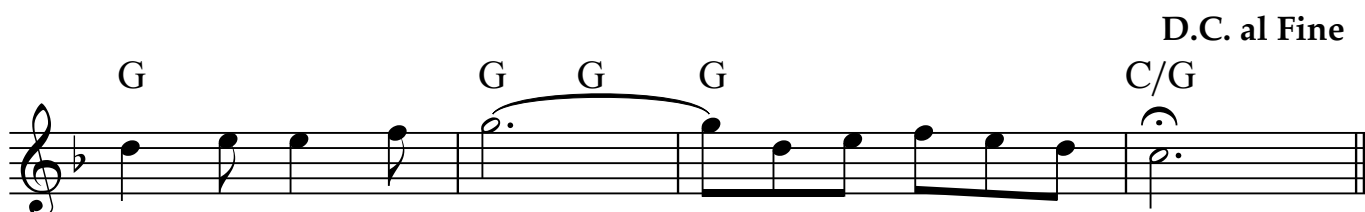
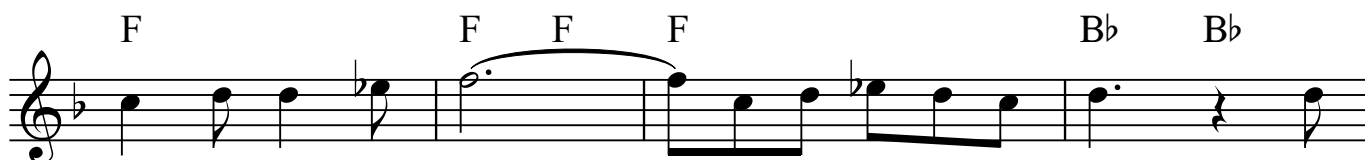

Barcarolle

Rustig

Bedenk jouw eigen vingerzetting

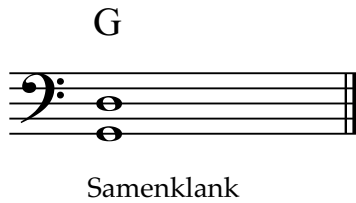
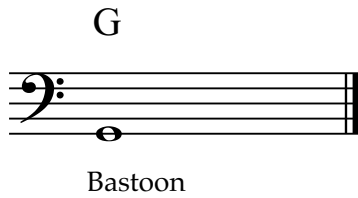
Jacques Offenbach

Pianoles 33

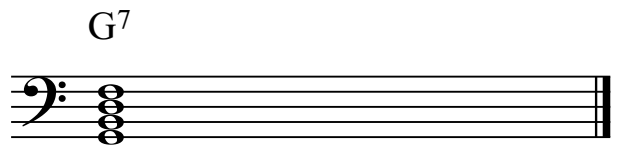
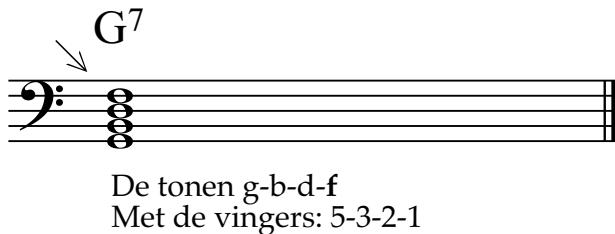
Het septiem akkoord, een spannende klank!

Wat we tot nu toe hebben geleerd:

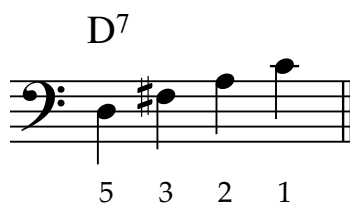
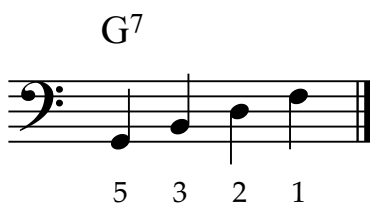

Nieuw: vier tonen tegelijk. Er staat een extra noot bovenop het akkoord.
We noemen dat een septiem akkoord

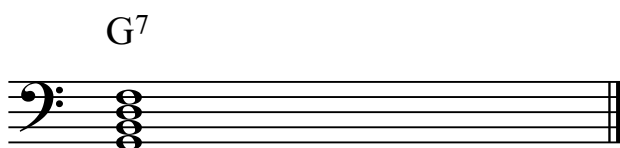
Het is een spannend klinkend akkoord.
Hoe vind jij het klinken?

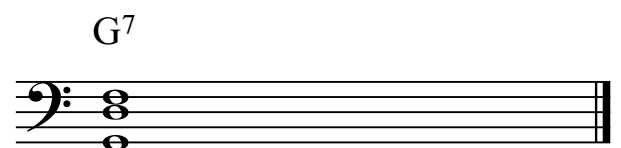
Speel de tonen van deze septiem
akkoorden één voor één

Dit is best een grote
greep voor je hand

Tot je handen groter zijn, mag je het
septiem akkoord ook zo spelen

Steaua sus Rasare

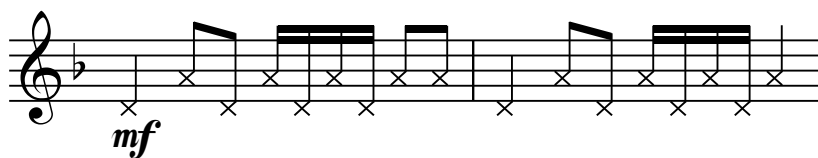
De Ster verschijnt aan de hemel

Roemeens kerstliedje

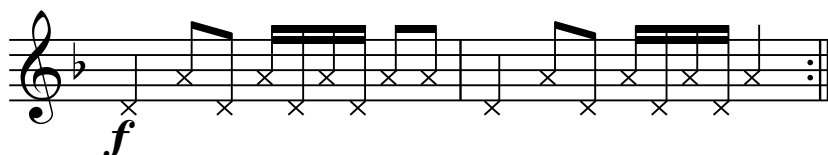
Rustig

Tik dit ritme met de vinger op de lessenaar van de piano

Stamp dit ritme met de voeten op de grond

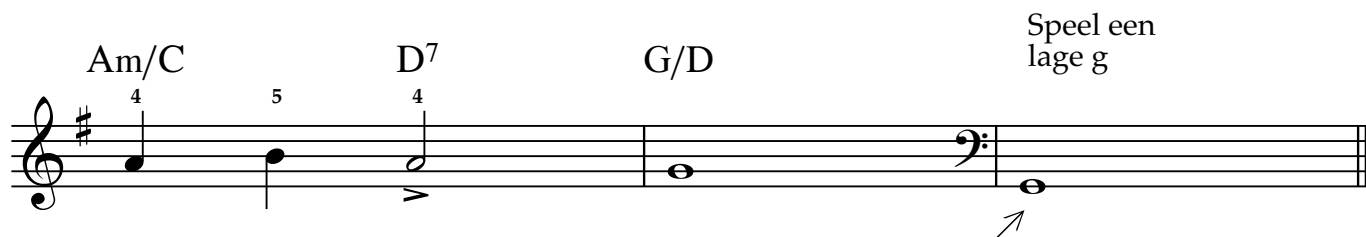
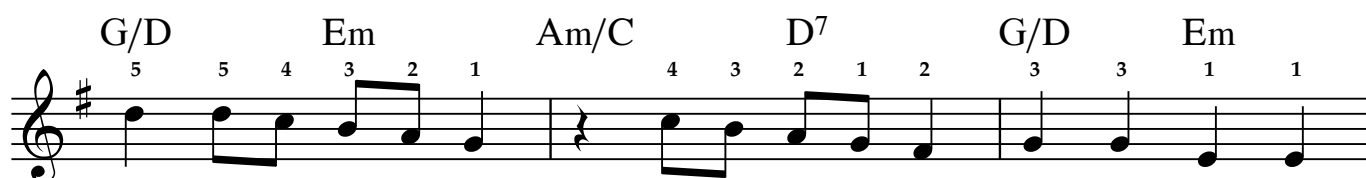
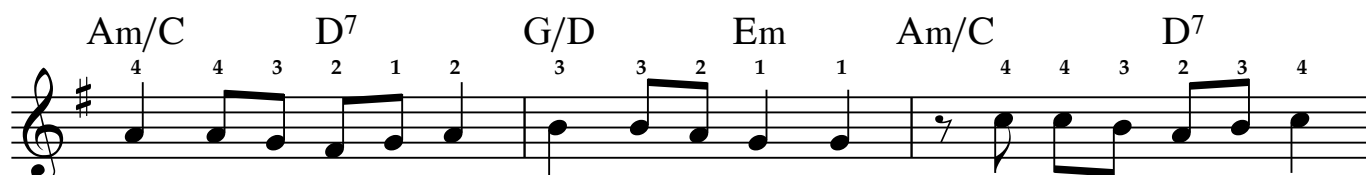
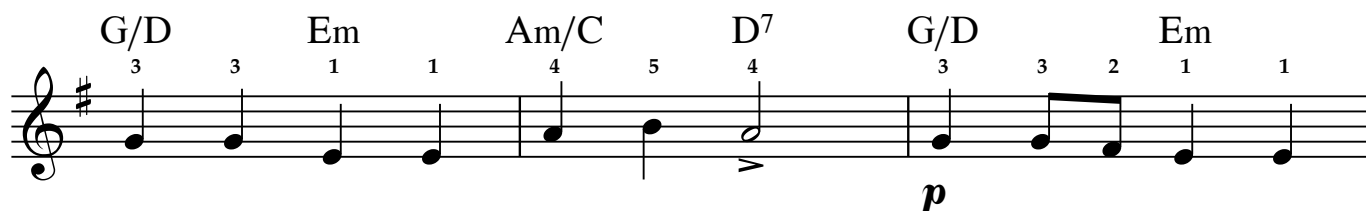
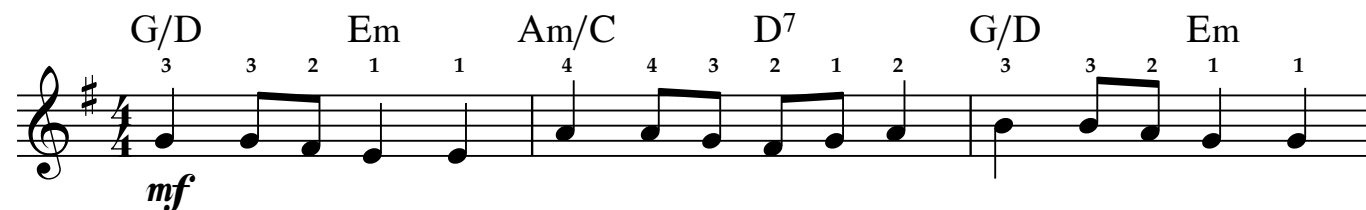
[illegible]

I like the flowers

Engels lied

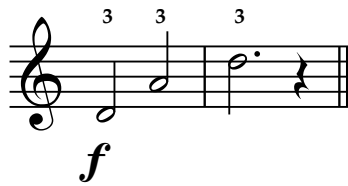
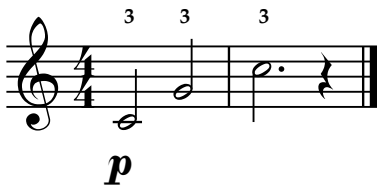
Rustig

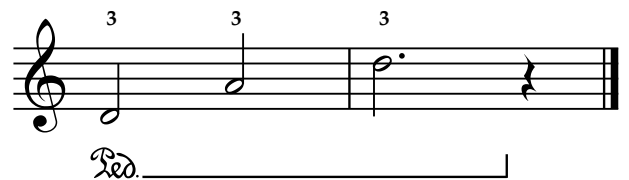
Pianoles 34

Legato en niet-legato

Klinken de tonen aan elkaar?

Gebruik het rechterpedaal. Door het pedaal klinken de tonen aan elkaar

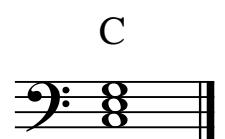
Speel te tonen niet-legato

Speel je nu legato?

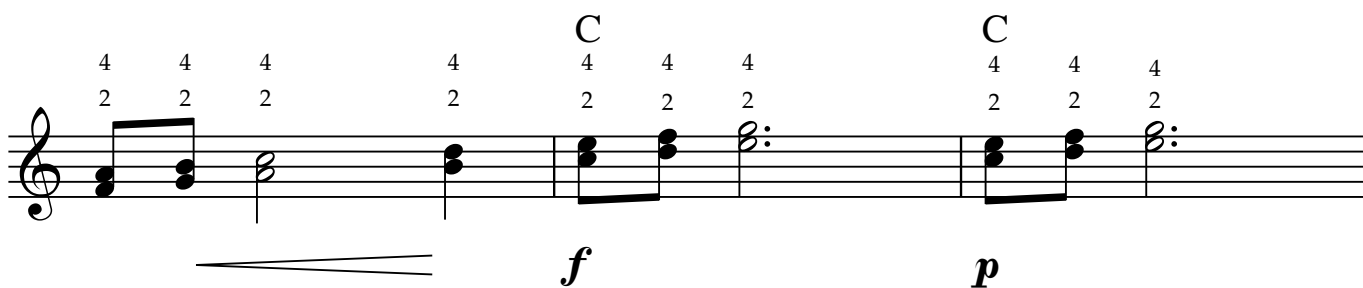
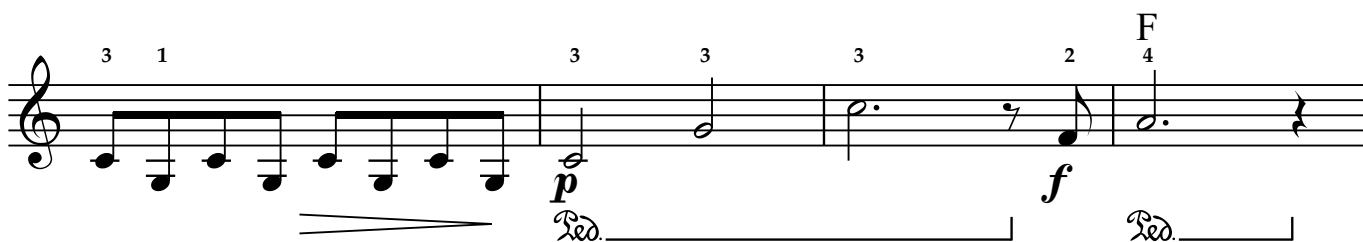
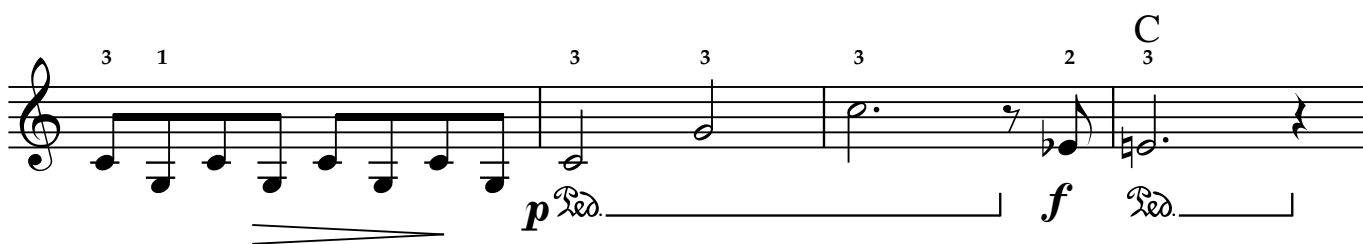
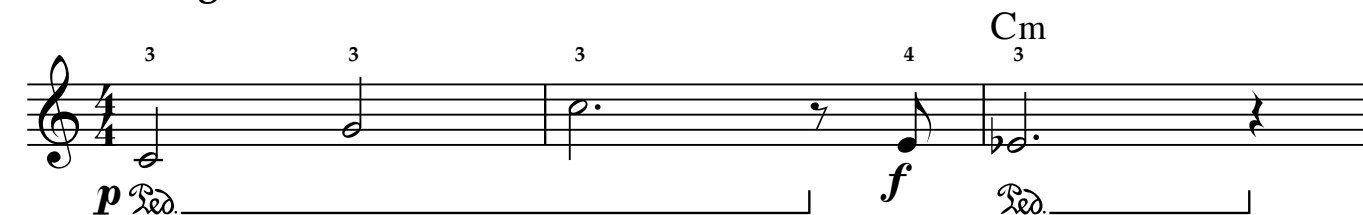
Vingers 5-2-1 van de linkerhand

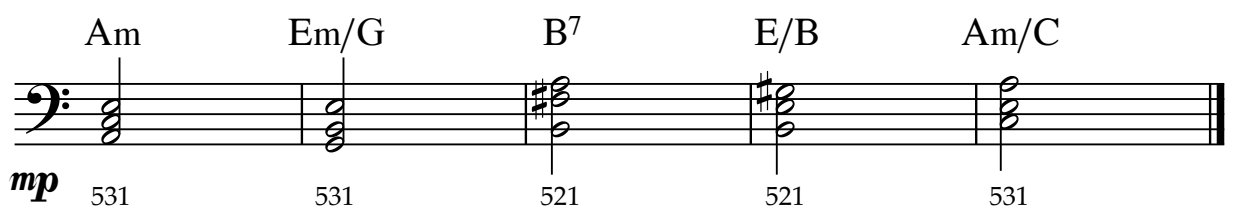
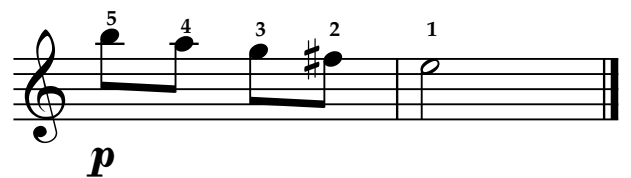
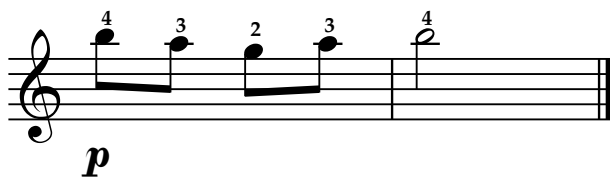
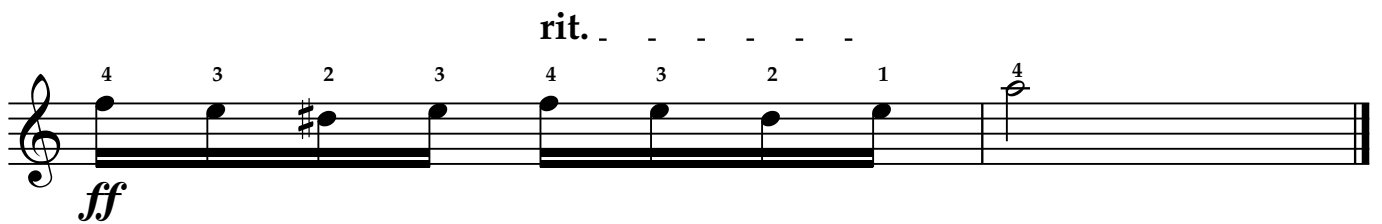
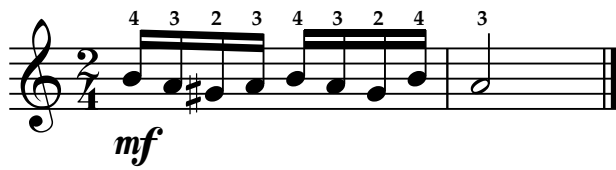
Op de machtige Berg

Also sprach Zarathustra

Plechtig

Pianoles 35

Rondo alla Turca

Wolfgang Amadeus Mozart

Vlug

The musical score is written for a single melodic line in treble clef, 2/4 time. It consists of five systems of music. The first system begins with a *mf* dynamic marking. The score includes various chords and fingerings indicated above the notes. The chords are: Am, Am, Am, Em/G, Em/G, B⁷, Em/B, Am, Am, Am, Am, Dm/F, Am/E, E⁷, and Am. The fingerings are: 4 3 2 1, 3, 4 3 2 1, 3, 4 3 2 1, 4 3 2 1, 4 3 2 1, 5, 3 5, 4 3, 4 3, 3 2 3, 4 3, 1 2, 1, 4 3 2 1, 3, 4 3 2 1, 4 3 2 1, 4 3 2 1, 5, 3 4, 5 4 3 2, 3 1 2, 1 2, 1.

Kennisquiz – De Toffe Pianist Deel 3

1. Wat betekent een crescendo?

- A. Je speelt steeds zachter
- B. Je speelt steeds sterker
- C. Je speelt alle noten kort
- D. Je speelt alle noten gebonden

2. Hoe ziet een decrescendo eruit?

- A. Een boogje met een punt
- B. Een haarpin die open gaat
- C. Een haarpin die dicht gaat
- D. Een stip boven de noot

3. Wat betekent een accent?

- A. De toon extra zacht spelen
- B. De toon extra sterk spelen
- C. De toon langer vasthouden
- D. De toon kort spelen

4. Hoeveel tellen duurt een hele noot?

- A. 1
- B. 2
- C. 3
- D. 4

5. Wat gebeurt er als er 8va boven de noten staat?

- A. Je speelt een octaaf lager
- B. Je speelt een octaaf hoger
- C. Je speelt twee keer zo snel
- D. Je speelt twee keer zo langzaam

6. Wat is een omkering van een akkoord?

- A. Een akkoord dat je achteruit speelt
- B. Een akkoord waarbij je de volgorde van de tonen verandert
- C. Een akkoord dat je alleen met links speelt
- D. Een akkoord dat uit vier tonen bestaat

7. Wat is een zestiende noot?

- A. Een noot met één vlaggetje
- B. Een noot zonder stok
- C. Een noot met twee vlaggetjes
- D. Een noot met een stip

8. Wat betekent een fermate?

- A. Je speelt de toon kort
- B. Je speelt de toon precies op de tel
- C. Je laat de toon langer klinken
- D. Je slaat de toon over

9. Wat gebeurt er in de 6/8 maat?

- A. Je telt zes losse tellen
- B. Je telt twee groepjes van drie achtsten
- C. Je telt drie groepjes van twee achtsten
- D. Je telt vier tellen

10. Wat betekent 'blokakkoord'?

- A. Je speelt de tonen na elkaar
- B. Je speelt de tonen tegelijk
- C. Je speelt alleen de bas
- D. Je speelt alleen de melodie

11. Wat betekent rit. in een muziekstuk?

- A. Sneller spelen
- B. Langzamer worden
- C. Harder spelen
- D. Zachter spelen

12. Wat betekent mp in de muziek?

- A. Heel zacht
- B. Mathieu Polak
- C. Beetje zacht
- D. Heel hard

Luisterdictiee

Luister goed wat de docent(e) speelt. Doe je ogen dicht en probeer het fragment helemaal in je hoofd te horen. Daarna mag je jouw ogen weer openen. Ieder fragment begint met de noot A. Speel het fragment na dat je gehoord hebt.

Diploma De Toffe Pianist – Deel 3

Wat knap dat jij alle drie de boeken van *De Toffe Pianist* hebt gedaan.

Je hebt zoveel nieuwe dingen geleerd: noten lezen, ritmes klappen, mooie klanken maken en zelfs je eigen muziek verzinnen.

Je vingers zijn sterker geworden, je oren slimmer, en **jijzelf nóg muzikaler.**

Dat is echt iets om trots op te zijn.

Daarom krijg jij dit **diploma.**

Ben je nu helemaal uitgeleerd?

Nee hoor – muziek blijft altijd doorgaan.

Er valt nog zóveel te ontdekken.

Maar wat jij al hebt bereikt, is geweldig.

Je hebt laten zien dat je durft, oefent, probeert en geniet.

Gefeliciteerd met deze mijlpaal.

Blijf spelen, blijven ontdekken, en vooral: blijf genieten van muziek.

Naam van de leerling(e): _____

Naam van de docent(e): _____

Datum: _____

De Toffe Pianist Deel 3

De Toffe Pianist Deel 3 neemt jonge pianisten mee naar een nieuw hoofdstuk in hun muzikale avontuur. In dit deel ontdekken leerlingen niet alleen nieuwe noten, ritmes en akkoorden, maar vooral hoe muziek écht kan klinken: expressief, creatief en vol verhalen.

Met een speelse mix van bekende melodieën, wereldmuziek, improvisatieopdrachten en vrolijke illustraties groeit de leerling stap voor stap uit tot een zelfstandige muzikant. Ze leren spelen van *pp* tot *ff*, ontdekken omkeringen, maken hun eerste eigen composities en spelen leadsheets.

Dit boek is gemaakt voor kinderen die willen spelen, ontdekken, fantaseren en groeien — en voor docenten die hun leerlingen willen begeleiden met warmte, structuur en plezier.

Aan het einde van Deel 3 kan de leerling:

Melodieën spelen met akkoorden erbij

Ritmes lezen die eerst nog moeilijk leken

Zelf kleine stukjes muziek verzinnen

Eenvoudige leadsheets spelen

En dan... is het tijd voor het volgende avontuur: **De Toffe Componist Deel 1**, waarin de leerling leert hoe je van een liedje een eigen compositie maakt.